

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΚΑΒΑΛΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

- ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ -

ΘΕΜΑ : ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΑΙ Ο ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ
ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Υποβλήθαισα στην Καθηγήτρια ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ ΓΕΣΘΗΜΑΝΗ

από την

σπουδάστρια Σινανά Άννα (Πολυκαρπη Ν. Πέλλης)

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΚΑΒΑΛΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

ΕΓΚΡΙΝΕΤΑΙ
ΚΑΒΑΛΑ 8/9/2000

Ε. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ

- ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ -

ΘΕΜΑ : ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΑΙ Ο ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ
ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Υποβληθείσα στην Καθηγήτρια ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ ΓΕΣΘΗΜΑΝΗ

από την

σπουδάστρια Σινανά Άννα (Πολυκάρπη Ν. Πέλλης)

**ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ
ΚΑΙ
Ο ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ
ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥΣ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο : ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	
1.1 Έννοια των προβλέψεων	5
1.2 Αιτίες δημιουργίας	7
1.3 Διακρίσεις προβλέψεων	7
1.4 Ανάλυση του λογαριασμού 44 «Προβλέψεις»	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο : ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	
2.1 Σχηματισμός των προβλέψεων εκμεταλλεύσεως	11
2.2 Οι τρεις λογιστικοί χειρισμοί της χρησιμοποίησης των σχηματισμένων προβλέψεων εκμεταλλεύσεως	12
2.3 Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	17
2.3.1 Δικαιολογητικός λόγος της διενέργειας της πρόβλεψης	17
2.3.2 Υποχρέωση σχηματισμού της πρόβλεψης	18
2.3.3 Ποιες προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα φορολογητέα έσοδα	19
2.3.4 Παράδειγμα πρόβλεψης αποζημιώσεων προσωπικού	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο : ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ	
3.1 Σχηματισμός και λειτουργία προβλέψεων για έκτακτους κινδύνους	22
3.2 Προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων παγίων στοιχείων	23
3.3 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	24
3.3.1 Απαιτήσεις και απόσβεσή τους	24
3.3.2 Η απόσβεση των επισφαλών απαιτήσεων από άποψη φορολογική	25
3.3.2.1 Ακαθάριστα έσοδα επί των οποίων υπολογίζεται η πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	26
3.3.2.2 Λογαριασμοί στους οποίους εμφανίζεται η πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	27
3.3.2.3 Ανώτατο όριο σχηματισμού πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις	28
3.3.2.4 Διαγραφή ανεπίδεκτου εισπράξεως πελάτου – Είσπραξη διαγραφείσας απαίτησης	29
3.3.2.5 Εμφάνιση της πρόβλεψης για επισφαλείς πελάτες στον ισολογισμό	29
3.4 Προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές	31
3.4.1 Συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις παγίων στοιχείων	31

3.4.2	Συναλλαγματικές διαφορές από αποτίμηση απαιτήσεων και λοιπών υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα	35
-------	--	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Παράδειγμα εφαρμογής των προβλέψεων από την εταιρεία " ΩΜΕΓΑ Α.Ε."	40
Βιβλιογραφία	

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η προετοιμασία και παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας αποτελεί το τελικό στάδιο της τετράχρονης φοίτησης μας στο Τ.Ε.Ι.

Έχοντας εφοδια τις γνώσεις που αποκομίσαμε καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών και με την καθοδήγηση των καθηγητών καλούμαστε να συντάξουμε μια δική μας εργασία.

Επέλεξα ένα θέμα λογιστικό έχοντας στόχο μια καλή επανάληψη όσων έχω διδαχθεί αλλά και μια ευκαιρία για περισσότερη έρευνα και μελέτη του αντικειμένου με το οποίο πρόκειται να ασχοληθώ στο μέλλον.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω την Κυρία Ελευθεριάδου Γεσθημανή που μου ανέθεσε την εργασία και με βοήθησε να την ολοκληρώσω.

Το θέμα της εργασίας είναι « Οι Προβλέψεις και ο λογιστικός χειρισμός τους ».

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η επιχείρηση ορθά έχει χαρακτηριστεί κύτταρο της κοινωνικής οικονομίας, που εκπληρώνει κοινωνικοοικονομικό σκοπό, γιατί παράγει αγαθά (προϊόντα και υπηρεσίες) και προσφέρει εργασία συμβάλλοντας έτσι αποφασιστικά στην ανάπτυξη της οικονομίας κάθε χώρας.

Για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας της επιχειρήσεως πρέπει να υπάρχει προετοιμασία κατάλληλη για την αντιμετώπιση μελλοντικών ζημιών και εξόδων, ώστε να προλαμβάνονται οι κίνδυνοι που την απειλούν. Επίσης πρέπει να αποτρέπεται και η εμφάνιση ανύπαρκτων και αβέβαιων κερδών, με τη διανομή των οποίων ουσιαστικά διανέμονται, μερικά ή ολικά, τα κεφάλαια της επιχείρησης.

Όλοι αυτοί οι λόγοι οδήγησαν στη δημιουργία ενός λογαριασμού σύμφωνα με τον οποίο θα προλαμβάνονται οι κίνδυνοι και οι ζημιές, για τις οποίες υπάρχει πιθανότητα να πραγματοποιηθούν ως την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού της επιχείρησης.

Ο λογαριασμός αυτός είναι οι « Προβλέψεις ».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

1.1 Έννοια των προβλέψεων

Πρόβλεψη, σύμφωνα με το Ε.Γ.ΛΣ, είναι η κράτηση « ορισμένου ποσού, που γίνεται κατά το κλείσιμο του ισολογισμού της οικονομικής μονάδας, σε βάρος του λογαριασμού γενικής εκμεταλλεύσεως ή του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως. Η κράτηση αυτή αποβλέπει στην κάλυψη ζημίας ή εξόδων ή ενδεχόμενης υποτιμήσεως στοιχείων του ενεργητικού, όταν κατά την ημερομηνία συντάξεως του ισολογισμού είναι πιθανή η πραγματοποίησή τους, χωρίς όμως να είναι γνωστό το ακριβές μέγεθος τους ή ο χρόνος πραγματοποίησεως ή και τα δύο ».

Στον παραπάνω ορισμό ο όρος « κράτηση » ίσως να μην είναι δόκιμος, γιατί ο όρος αυτός είχε καθιερωθεί να σημαίνει παρακράτηση από τα καθαρά κέρδη. Αλλά οι προβλέψεις διενεργούνται ανεξάρτητα αν η επιχείρηση έχει κέρδη ή ζημίες. Η πρόβλεψη, είναι έξοδο (ή ζημία ή υποτίμηση στοιχείων ενεργητικού), που είναι πιθανό κατά τη σύνταξη του ισολογισμού και ενδέχεται να πραγματοποιηθεί στο μέλλον.¹

Η υποχρέωση διενέργειας προβλέψεων πηγάζει από την βασική λογιστική αρχή της συντηρητικότητας (conservatism principle). Η αρχή αυτή εφαρμόζονταν σε κάποια έκταση από τις επιχειρήσεις στη χώρα μας και υπό το κράτος του παλαιού δικαίου, αλλά καθιερώθηκε πια και νομοθετικά κατ' επιταγή της διατάξεως του άρθρου 31 παράγραφος 1γ' της 4^{ης} οδηγίας της Ε.Ο.Κ. και διαπλάστηκε στο ημεδαπό δίκαιο με την νέα διάταξη του άρθρου 43 παράγραφος 1γ' του νόμου 2190/1920, σύμφωνα με την οποία, κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων πρέπει:

« α) Σε κάθε χρήση να περιλαμβάνονται μόνο τα κέρδη που έχουν πραγματοποιηθεί μέσα σ' αυτήν και

β) να λαμβάνονται υπόψη όλοι οι πιθανοί κίνδυνοι και όλες οι πιθανές ζημίες που αφορούν την κλειόμενη ή τις προηγούμενες χρήσεις, έστω και αν οι σχετικές ενδείξεις άρχισαν να διαφαινονται μετά το τέλος της κλειόμενης χρήσεως, αλλά μέσα στην περίοδο περάτωσης των πράξεων κλεισίματος του ισολογισμού ».

Βάσει της αρχής αυτής, λοιπόν, απαγορεύεται η πρόβλεψη εσόδων, ενώ επιβάλλεται η διενέργεια προβλέψεων για ζημίες και έξοδα που, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού, δεν αποδεικνύονται με ολοκληρωμένες συναλλαγές, αλλά για τις οποίες υπάρχει πιθανότητα πραγματοποίησεως στο μέλλον.

Η έννοια των προβλέψεων προσδιορίζεται στο άρθρο 20 της ίδιας οδηγίας που ορίζει ότι : « οι προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα προορίζονται να καλύψουν ζημίες ή απαιτήσεις τρίτων, η φύση των οποίων καθορίζεται με σαφήνεια και οι οποίες, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού, είναι πιθανές ή βέβαιες, αλλά αβέβαιες ως προς το ποσό ή την ημερομηνία που θα πραγματοποιηθούν ». Δηλαδή οι προβλέψεις είναι ζημίες ή υποχρεώσεις της εταιρίας, οι οποίες κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού είναι :

- Είτε πιθανές, δηλαδή υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την επέλευση του ζημιογόνου γεγονότος ή τη γέννηση της υποχρεώσεως.

- Είτε βέβαιες, δηλαδή υπάρχει βεβαιότητα ότι το ζημιογόνο γεγονός θα συμβεί ή η υποχρέωση θα γεννηθεί, αλλά υπάρχει αβεβαιότητα ως προς το ποσό ή την ημερομηνία που θα πραγματοποιηθεί η ζημία ή θα γεννηθεί η υποχρέωση.

Ο νόμος 2190/1920 υποθετώντας τον ορισμό του Ε.Γ.ΛΣ ορίζει, με τη διάταξη της παραγράφου 14 του άρθρου 42^ε, ότι « οι προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα προορίζονται να καλύψουν ζημίες ή δαπάνες ή υποχρεώσεις της κλειόμενης και των προηγούμενων

¹ ΣΑΚΕΛΛΗ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ, ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΒΡΥΚΩΝΕΣ Α' ΤΟΜΟΣ, ΑΘΗΝΑ 1980 σελ. 559.

χρήσεων, που διαφαίνονται σαν πιθανές κατά την ημέρα συντάξεως του ισολογισμού, αλλά δεν είναι γνωστό το ακριβές μέγεθος τους ή ο χρόνος στον οποίο θα προκύψουν. Οι προβλέψεις αυτές σχηματίζονται κάθε χρόνο σε ύψος που καλύπτει τα αναγκαία όρια.

Για να γίνει η πρόβλεψη, σύμφωνα με το νόμο και το Ε.Γ.Λ.Σ, πρέπει να συντρέχουν οι εξής δύο προϋποθέσεις :

α) κατά το κλείσιμο του ισολογισμού πρέπει να είναι πιθανή η πραγματοποίηση ζημίας ή εξόδου ή υποτίμηση στοιχείων του ενεργητικού. Πρέπει δηλαδή να υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την πραγματοποίηση της ζημίας ή του εξόδου ή της υποτιμήσεως στοιχείων του ενεργητικού.

β) να μην είναι γνωστό το ακριβές μέγεθος της ζημίας ή του εξόδου ή της υποτιμήσεως των στοιχείων του ενεργητικού ή ο χρόνος πραγματοποίησεως αυτών ή και τα δύο (μέγεθος και χρόνος).

Ο παραπάνω ορισμός των προβλέψεων κρίνεται ατελής και δεν συμπίπτει απόλυτα με την έννοια του όρου « ενδεχόμενα » που έχει καθιερώσει η αλλοδαπή θεωρία και πράξη. Συγκεκριμένα σύμφωνα με όσα πρεσβεύει το FASB¹, η έννοια των προβλέψεων στοιχειοθετείται στις περιπτώσεις που συντρέχουν οι εξής καταστάσεις :

α) να υπάρχει πιθανότητα επελεύσεως του ζημιόγόνου γεγονότος

β) το ποσό της ζημίας να μπορεί εύλογα να εκτιμηθεί.

Δεν απαιτείται συνεπώς να υπάρχει αβεβαιότητα ως προς το ύψος το ποσό της ζημίας ή ως προς το χρόνο επελεύσεως της, αρκεί να υπάρχει πιθανότητα πραγματοποίησεως αυτής. Όταν μάλιστα υπάρχει μεγάλη αβεβαιότητα ως προς το ποσό της ζημίας σε βαθμό που να μην είναι δυνατό εύλογα να εκτιμηθεί, δε γίνεται πρόβλεψη, αλλά απλώς αποκάλυψη του ζημιόγόνου γεγονότος.

Σημειώνεται ακόμα ότι στο παραπάνω ορισμό της προβλέψεως του Ε.Γ.Λ.Σ ως εκ περισσού αναφέρεται ότι ο χρόνος πραγματοποίησεως της ζημίας πρέπει να μην είναι γνωστός, αφού εξυπακούεται από το βασικό στοιχείο της αβεβαιότητας επελεύσεως της ζημίας. Αν ο χρόνος επελεύσεως του μελλοντικού ζημιόγόνου γεγονότος ήταν γνωστός, το γεγονός έπανε να είναι πιθανό και θα ήταν βέβαιο.

Πολύ συχνά η λογιστική πράξη χαρακτηρίζει ως προβλέψεις τα « οφειλόμενα έξοδα » δηλ. τα έξοδα που κατέστησαν δουλευμένα² μέσα στη χρήση, τα οποία όμως οφείλονται από την οικονομική μονάδα κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού και τα οποία είναι πληρωτέα στις αρχές της επόμενης χρήσεως (λ.χ. έξοδα ηλεκτροδοτήσεως, υδρεύσεως, τηλεφώνων μηνών Νοεμβρίου – Δεκεμβρίου, που είναι πληρωτέα στη νέα χρήση). Όπως είναι ευνόητο, ο χαρακτηρισμός των εξόδων αυτών ως προβλέψεων είναι εσφαλμένος, γιατί δεν υπάρχει καμιά αβεβαιότητα ούτε ως προς το ύψος τους ούτε ως προς το χρόνο εξοφλήσεως τους. Πρόκειται περί εξόδων « βέβαιων », « οριστικών » και « δουλευμένων » που πρέπει να βαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσεως που αφορούν με πίστωση του λογαριασμού 56.01 « έξοδα χρήσεως δουλευμένα (πληρωτέα) ».

Ακόμη, για την αποσαφήνιση της έννοιας των προβλέψεων είναι σκόπιμος ο διαχωρισμός τους από τα αποθεματικά, γιατί επικρατεί μεγάλη σύγχυση ως προς τη χρήση των δύο λογαριασμών.

Οι σπουδαιότερες διαφορές τους είναι :

α) τα αποθεματικά είναι πρόσθετο ίδιο κεφάλαιο πέρα από το αρχικό κεφάλαιο της επιχειρήσεως. Οι προβλέψεις, απεναντίας έχουν σαν σκοπό να επιβαρυνθεί η χρήση με ποσά, που εξαιτίας γεγονότων που συνέβησαν μέσα στη χρήση, πιθανολογείται ότι θα υποχρεωθεί να καταβάλλει στο μέλλον η επιχείρηση. Κατά συνέπεια με τις προβλέψεις

¹ FASB = Financial Accounting Standards Board

² Δουλευμένο γίνεται το έξοδο κατά το χρόνο που γεννάται η σχετική υποχρέωση στην οικονομική μονάδα, άρχεται από το χρόνο εξοφλήσεως της υποχρέωσης.

επιδιώκουμε να διατηρήσουμε ακέραιο το κεφάλαιο ενώ με τα αποθεματικά να το επαυξήσουμε

β) οι προβλέψεις γίνονται ανεξάρτητα αν η χρήση κλείνει με κέρδος ή με ζημία, ενώ τα αποθεματικά σχηματίζονται είτε από εισφορές των μετοχών, είτε συντηθέστερα, από τα καθαρά κέρδη. Δηλαδή σε περίπτωση που δεν υπάρχουν κέρδη είναι αδύνατο να σχηματιστούν αποθεματικά, εκτός από εκείνα που προέρχονται από εισφορές των μετοχών.

γ) τα αποθεματικά, εκτός από το τακτικό, σχηματίζονται προαιρετικά ενώ η διενέργεια των προβλέψεων είναι υποχρεωτική όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την διενέργεια τους.

δ) τα αποθεματικά εκτός από το τακτικό και το αποθεματικό από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο, είναι δυνατό, κατ' αρχή, να διανεμηθούν. Οι προβλέψεις αντίθετα, δεν είναι δυνατό ν' αποτελέσουν αντικείμενο διανομής.¹

1.2 Αιτίες δημιουργίας των προβλέψεων

Συνήθεις αιτίες δημιουργίας προβλέψεων είναι :

- Κίνδυνοι από αγωγές αμφίβολης εκβάσεως
- Αποζημιώσεις προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία
- Υποχρεώσεις για την αντιμετώπιση ανειλημμένων εγγυήσεων
- Επιδίκες διαφορές φόρων που βαρύνουν την εταιρία
- Κίνδυνοι από υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα
- Κίνδυνοι επανορθώσεως βλάβης που προξενήθηκε από την εταιρία σε τρίτο
- Υποχρεώσεις ανακατασκευής μισθωθέντων παγίων για την επαναφορά στην αρχική τους κατάσταση.
- Υποχρεώσεις μεταβιβάσεως (χωρίς αποζημίωση) εγκαταστάσεων, που έχουν ανεγερθεί επί αλλότριου εδάφους, στον κύριο του εδάφους ή υποχρεώσεις μεταβιβάσεως (χωρίς αποζημίωση) εγκαταστάσεων που έχουν ανεγερθεί, βάσει παραχωρηθέντος προνομίου εκμεταλλεύσεως, στον παραχωρήσαντα το προνόμιο.

1.3 Διακρίσεις προβλέψεων

Ο σχηματισμός των προβλέψεων είναι υποχρεωτικός, εφόσον συντρέχουν οι παραπάνω προϋποθέσεις, ανεξάρτητα αν η χρήση κλείνει με θετικό ή αρνητικό αποτέλεσμα. Η υποχρέωση αυτή επιβάλλεται και από τη διάταξη του άρθρου 43 παράγραφος 1γ' του νόμου 2190/1920 που, εναρμονισμένη με το Ε.Γ.Λ.Σ, ορίζει ότι « λογίζονται οι απαραίτητες αποσβέσεις και προβλέψεις, ανεξάρτητα από το αν κατά τη χρήση προκύπτει καθαρό κέρδος ή ζημία ». Επισημαίνεται ιδιαίτερα ότι η επιχείρηση οφείλει να σχηματίζει τις προβλέψεις στο απαραίτητο ύψος δηλ. « σε ύψος που καλύπτει τα αναγκαία όρια » των ζημιών, δαπανών ή υποχρεώσεων της επιχείρησης που διαφαίνονται σαν πιθανές κατά την ημέρα σύνταξης του ισολογισμού ... » (άρθρο 42 ε παράγραφος 14 ν. 2190/1920).

Το Ε.Γ.Λ.Σ διακρίνει τις προβλέψεις στις ακόλουθες κατηγορίες :

α) Σε προβλέψεις για κινδύνους εκμεταλλεύσεως, που προορίζονται να καλύψουν τα έξοδα της χρήσεως που πιθανολογείται ότι θα πραγματοποιηθούν μετά από το σχηματισμό των προβλέψεων. Τα έξοδα αυτά αν είχαν πραγματοποιηθεί μέσα στη χρήση, θα είχαν καταχωρηθεί σε προσαύξηση των οργανικών εξόδων της ομάδας 6, π.χ. : ο πρώην

¹ ΣΑΚΕΛΛΗ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ, Ο ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ Α.Ε. ΚΑΙ Ε.Π.Ε., ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΝΙΣΤΟΣ, ΤΟΜΟΣ Β', σελ. 548

εκτελωνιστής της επιχειρήσεως έχει εγείρει κατ' αυτής αγωγή και ζητεί αμοιβές του για την διεκπεραίωση εκτελωνισμού πρώτων υλών που εισήγαγε από το εξωτερικό η επιχείρηση, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του νομικού της συμβούλου, υπάρχει βάσιμη πιθανότητα ότι το δικαστήριο θα τον δικαιώσει.

Οι προβλέψεις για κινδύνους εκμεταλλεύσεως σχηματίζονται με χρήση των οικείων υπολογ/σμών του 68 « προβλέψεις εκμεταλλεύσεως ». Για τις προβλέψεις αυτές χρησιμοποιούνται οι δέκα πρώτοι υπολογ/σμοί του 44 (44.00 έως και 44.09)

β) Σε προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους (έκτακτες ζημιές και έξοδα), που προορίζονται να καλύψουν έκτακτες ζημιές και έκτακτα έξοδα που πιθανολογούνται ότι θα πραγματοποιηθούν μετά από το σχηματισμό των προβλέψεων. Τα έξοδα αυτά, αν είχαν πραγματοποιηθεί μέσα στη χρήση, θα είχαν καταχωρηθεί στα αποτελέσματα χρήσεως ως « έκτακτα και ανόργανα έξοδα » (λογ. 81) ή κατά περίπτωση ως « έξοδα προηγούμενων χρήσεων » (λογ. 82) αν οι προβλέψεις αφορούν ζημιές προηγούμενων χρήσεων π.χ., ο οδηγός του αυτοκινήτου της επιχείρησης τραυματίσει σοβαρά επιβάτη και εκκρεμεί στα δικαστήρια αγωγή αποζημίωσης του θύματος. Το προβλεπόμενο για αποζημίωση ποσό πρέπει να καταχωρηθεί στον αποτελεσματικό λογαριασμό 83.13 « προβλέψεις για εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα ».

Οι προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους (έκτακτες ζημιές και έξοδα), σχηματίζονται με χρέωση των οικείων υπολογισμών του 83 « προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους ». Για τις προβλέψεις αυτές χρησιμοποιούνται οι δέκα επόμενοι υπολογ/σμοί του 44 (44.10 έως και 44.19) με εξαίρεση τις προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λουπές, εκτός από Α.Ε., οικονομικές μονάδες, οι οποίες καταχωρούνται στην πίστωση του λογαριασμού 18.00.19 ή 18.01.19 κατά περίπτωση.

1.4 Ανάλυση του λογαριασμού 44 « Προβλέψεις »

Ο λογαριασμός « Προβλέψεις » στο Ε.Γ.Λ.Σ. εμφανίζεται στην 4^η ομάδα, στο παθητικό του ισολογισμού, μεταξύ της καθαρής θέσεως και των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων. Η ανάλυση του λογαριασμού έχει ως εξής¹ :

44 Προβλέψεις

44.00 Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

44.00.00 Σχηματισμένες προβλέψεις

44.00.00.0000.....

0001

0002

.....

9999

} Τεταρτοβάθμιοι
κατά εργαζόμενο

44.00.01 Χρησιμοποιημένες προβλέψεις

Αναλύεται σε τεταρτοβάθμιους

κατά εργαζόμενο, όπως ο λ/σμός 44.00.00

¹ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ, Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΝΤ. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑ, ΑΘΗΝΑ - ΚΟΜΟΤΗΝΗ 1992 σελ. 55

.....
44.09 Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως

44.09.00 Σχηματισμένες προβλέψεις

44.09.00.0000

0001

0002

.....

9999

} Τεταρτοβάθμιοι κατά
συγκεκριμένη πρόβλεψη
(αιτία-σκοπό σχηματισμού της)

44.09.01 Χρησιμοποιημένες προβλέψεις

Η ανάλυση σε τεταρτοβάθμιους είναι ίδια
με την ανάλυση του 44.09.00

44.10 Προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων παγίων στοιχείων

44.10.00

01

02

03

} Τριτοβάθμιοι κατά πάγιο
στοιχείο, για το οποίο
σηματίζεται πρόβλεψη

44.11 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις

44.11.00

01

02

} Τριτοβάθμιοι κατά
επισφαλή απαίτηση

44.12 Προβλέψεις για εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα

44.12.00

01

02

} Τριτοβάθμιοι κατά
κίνδυνο και έκτακτο έξοδο

44.13 Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων

44.13.00

01

02

} Τριτοβάθμιοι κατά
έξοδο

44.14 Προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές από αποτίμηση απαιτήσεων και
λοιπών υποχρεώσεων

44.14.00 Από βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις - υποχρεώσεις σε \$

01 Από μακροπρόθεσμες απαιτήσεις - υποχρεώσεις σε \$

02 κ.λ.π.

44.15 Προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις παγίων τίτλων

44.15.00	}	Τριτοβάθμιοι κατά πίστωση ή δάνεια
01		
02		

Από άποψη επιβαρύνσεως αποτελεσμάτων :

- Οι προβλέψεις των λογαριασμών : 44.00 , 18.00.19¹ και 44.09 θεωρούνται έξοδα εκμεταλλεύσεως και σχηματίζονται με χρέωση των οικείων υπολογισμών του λογαριασμού 68 « προβλέψεις εκμεταλλεύσεως ».
- Οι προβλέψεις των λογαριασμών 44.10 έως και 44.19 θεωρούνται έκτακτα έξοδα και σχηματίζονται με χρέωση των οικείων υπολογισμών του λογαριασμού 83 « προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους ».

Από καθαρά επιστημονική άποψη σημειώνουμε ότι² :

- Οι πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές από αποτίμηση απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα δεν πρέπει να χαρακτηρίζονται προβλέψεις, γιατί δεν υφίσταται ο τύπος της αβεβαιότητας, που πρέπει να συντρέχει για την διενέργεια των προβλέψεων
- Το έξοδο της προβλέψεως πρέπει να χαρακτηρίζεται ως έκτακτο αν είναι ασυνήθες, δηλαδή αν δεν επαναλαμβάνεται συχνά, αλλιώς χαρακτηρίζεται ως οργανικό έξοδο. Με βάση το ορθό αυτό κριτήριο, εσφαλμένα το Ε.Γ.Λ.Σ χαρακτηρίζει ως έκτακτα έξοδα τις προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις και τις προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές.
- Σης Η.Π.Α. δεν ομολούν για « προβλέψεις αλλά για υπολογιζόμενες και ενδεχόμενες υποχρεώσεις, οι οποίες όμως δεν εμφανίζονται στον ισολογισμό σε ιδιαίτερη κατηγορία, αλλά περιλαμβάνονται στην κατηγορία των υποχρεώσεων, διαχωριζόμενες μάλιστα σε μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες ανάλογα με τον αναμενόμενο χρόνο διευθέτησεως των υποχρεώσεων.

Στη χώρα μας έχει καθιερωθεί οι προβλέψεις που αναφέρονται σε κινδύνους και έξοδα να εμφανίζονται στο παθητικό του ισολογισμού σε ιδιαίτερη κατηγορία λογαριασμών μεταξύ των κατηγοριών λογαριασμών ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων. Η εμφάνιση στη θέση αυτή μπορεί να δικαιολογηθεί από το ότι οι λογαριασμοί των προβλέψεων θα μετατραπούν στο μέλλον σε υποχρεώσεις ή σε αποθεματικά, ανάλογα με την έκβαση μελλοντικών γεγονότων.

Οι σχηματισμένες προβλέψεις αναπροσαρμόζονται στο τέλος κάθε χρήσης, με βάση τις νέες συνθήκες που στο μεταξύ έχουν διαμορφωθεί. Αν υπάρχουν ποσά προβλέψεων που δεν χρησιμοποιήθηκαν, είτε επειδή οι ζημιές ή τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν ήταν μικρότερα από τις σχηματισμένες γι' αυτά προβλέψεις, είτε επειδή εξέλιπαν οι κίνδυνοι για τους οποίους είχαν σχηματιστεί, μεταφέρονται στην πίστωση του λογαριασμού 84.00 « έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων ». Ο λογαριασμός αυτός εμφανίζεται στα αποτελέσματα χρήσεως με τον τίτλο « έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων ».

¹ Οι προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές, εκτός Α.Ε., επιχειρήσεις καταχωρούνται στην πίστωση του λογαριασμού 18.00.19 ή 18.01.19, με χρέωση του λογαριασμού 68.01 « προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές, πλην Α.Ε., επιχειρήσεις ».

² ΣΑΚΕΛΛΗ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ, ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΒΡΥΚΟΥΣ Α' ΤΟΜΟΣ, ΑΘΗΝΑ 1990, σελ. 580

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ

2.1 Σχηματισμός των προβλέψεων εκμεταλλεύσεως

Οι προβλέψεις εκμεταλλεύσεως σχηματίζονται, κατά το κλείσιμο του ισολογισμού, με χρέωση των οικείων υπολογισμών του λογαριασμού οργανικών εξόδων 68 « προβλέψεις εκμεταλλεύσεως » και πίστωση των αντίστοιχων υπολογισμών 44.00 - 44.09 του λογαριασμού ισολογισμού 44 « προβλέψεις ».

Οι σχετικές λογιστικές εγγραφές με βάση τους οικείους λογαριασμούς του Ε.Γ.Λ.Σ., είναι του εξής τύπου :

68	Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
68.00	Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	
68.09	Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
	44	Προβλέψεις
	44.00	Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία
	44.00.00	Σχηματισμένες προβλέψεις
	44.09	Λοιπές προβλέψεις
	44.09.00	Σχηματισμένες προβλέψεις

68	Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
68.01	Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές, πλην Α.Ε. επιχειρήσεις	
	18	Συμμετοχές και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις
	18.00	Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις
	18.00.19	Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις
	18.01	Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις
	18.01.19	Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις

Ας υποθέσουμε ότι ο μεταφορέας Χ, που στη χρήση 1991 μετέφερε στους πελάτες της επιχειρήσεως τα πωλημένα σ' αυτούς προϊόντα, ήγειρε αγωγή κατά αυτής και ζητεί κόμιστρα, πέρα των όσων του καταβλήθηκαν, δρχ. 9.000.000 και ότι η αγωγή, κατά το νομικό σύμβουλο της επιχειρήσεως, κρίνεται βάσιμη για ποσό δρχ. 6.000.000. Υπάρχει ενδεχόμενη υποχρέωση της επιχείρησης και πρέπει την 31/12/1991 να γίνει η εγγραφή :

68	Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	6.000.000
68.09	Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
	44	Προβλέψεις
	44.09	Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως
	44.09.00	Σχηματισμένη πρόβλεψη

Ο λογαριασμός 44.09 θα εμφανιστεί στον ισολογισμό της 31/12/1991 στην κατηγορία των προβλέψεων με τον τίτλο « Λοιπές προβλέψεις », ενώ ο λογαριασμός 68.09 θα μεταφερθεί στο λογαριασμό 80.00 « Λογαριασμός γενική εκμετάλλευση ».

2.2 Οι τρεις λογιστικοί χειρισμοί της χρησιμοποίησης των σχηματισμένων προβλέψεων εκμεταλλεύσεως

1. Σχετικά με τα έξοδα που πραγματοποιούνται κατά τις επόμενες χρήσεις και για τα οποία είχαν σχηματιστεί προβλέψεις, το Ε.Γ.Λ.Σ προβλέπει τους ακόλουθους τρεις λογιστικούς χειρισμούς, οι οποίοι σύμφωνα με τη γνωμοδότηση 1683 του Εθνικού Συμβουλίου Λογιστικής της 8/1/1992 είναι οι εξής :

Πρώτος Χειρισμός : Τα καταβαλλόμενα ποσά εξόδων για τα οποία σε προηγούμενες χρήσεις είχαν σχηματιστεί προβλέψεις, καταχωρούνται στη χρέωση των οικείων υπολογισμών του 44 με τον τίτλο « χρησιμοποιημένες προβλέψεις ». Μετά από κάθε τέτοια καταχώρηση εξόδου επακολουθεί τακτοποίηση των λογαριασμών ως εξής :

α) Εάν είχε σχηματιστεί πρόβλεψη μεγαλύτερη από το ποσό που τελικά καταβλήθηκε, το επιπλέον ποσό της πρόβλεψως, με χρέωση των υπολογισμών του 44 « σχηματισμένες προβλέψεις » μεταφέρεται στην πίστωση του λογαριασμού 84.00 « έσοδα από χρησιμοποιήτες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων ».

β) Εάν είχε σχηματισθεί πρόβλεψη μικρότερη από το ποσό που τελικά καταβλήθηκε, με το ελλείπον ποσό της πρόβλεψως χρεώνεται σχετικός υπολογισμός του 82.00 « έξοδα προηγούμενων χρήσεων ».

Ο παραπάνω χειρισμός έχει το πλεονέκτημα, ότι είναι απλούστερος από τον επόμενο Δεύτερο χειρισμό και οι κίνδυνοι των λαθών είναι σημαντικά λιγότεροι, μειονεκτεί όμως, στο ότι τα καταβαλλόμενα ποσά εξόδων καταχωρούνται στη χρέωση λογαριασμού του ισολογισμού (του 44 και του υπολογισμού του « χρησιμοποιημένες προβλέψεις ») και αυτό δημιουργεί δυσκολίες στην κατάρτιση του ταμιακού απολογισμού καθώς και του πίνακα πηγών και διαθέσεως κεφαλαίων και ίσως και να προκύψουν και τυπικά φορολογικά θέματα, από υπερβολική πρόσγλωση του φορολογικού ελέγχου στους « τύπους » κ.λ.π. (γιατί στη φορολογική δήλωση θα περιλαμβάνονται προς έκπτωση και ποσά εξόδων που θα έχουν καταχωρηθεί στη χρέωση λογαριασμού του ισολογισμού και όχι των αποτελεσμάτων χρήσεως).

Δεύτερος Χειρισμός : Τα καταβαλλόμενα ποσά εξόδων, για τα οποία σε προηγούμενες χρήσεις είχαν σχηματισθεί προβλέψεις, καταχωρούνται στους αρμόδιους λογαριασμούς εξόδων της ομάδας 6. Μετά από κάθε τέτοια καταχώρηση εξόδου, το ποσό της πρόβλεψως που είχε σχηματισθεί για το έξοδο αυτό μεταφέρεται, από τον οικείο υπολογισμό του 44, στην πίστωση του λογαριασμού 78.05 « χρησιμοποιημένες προβλέψεις προς κάλυψη εξόδων εκμεταλλεύσεως » και στη συνέχεια γίνονται οι ακόλουθες τακτοποιήσεις :

α) Εάν είχε σχηματιστεί πρόβλεψη μεγαλύτερη από το ποσό που τελικά καταβλήθηκε, το επιπλέον ποσό της πρόβλεψως, με χρέωση του οικείου υπολογισμού του 44, μεταφέρεται στην πίστωση του λογαριασμού 84.00 . Εάν όμως είχε προηγηθεί η μεταφορά ολόκληρου του ποσού της σχηματισμένης πρόβλεψως στην πίστωση του 78.05, τότε το επιπλέον ποσό μεταφέρεται (υπό μορφή αντιστοίχισης) στον 84.00

β) Στην περίπτωση που είχε σχηματισθεί πρόβλεψη μικρότερη από το ποσό που τελικά καταβλήθηκε, τότε :

¹ ΘΕΟΔΩΡΟΥ Γ. ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΥ . Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΝΤ. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑ , ΑΘΗΝΑ -ΚΟΜΟΤΗΝΗ 1992 σελ. 57

- είτε το ακάλυπτο (από τη σχηματισμένη πρόβλεψη) τμήμα του εξόδου καταχωρείται στη χρέωση του λογαριασμού 82.00 έξοδα προηγούμενων χρήσεων.
- είτε με χρέωση του λογαριασμού 83.13 « προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων » και πίστωση του 78.05, σχηματίζεται συμπληρωματικά πρόβλεψη, ίση με το ακάλυπτο τμήμα του εξόδου.

γ) Τα καταβαλλόμενα ποσά εξόδου (δραστηριότητας προηγούμενων χρήσεων) που με το χειρισμό αυτό καταχωρούνται στους οικείους λογαριασμούς της ομάδας 6, (για τα οποία σε προηγούμενες χρήσεις είχαν σχηματισθεί προβλέψεις), κατά τη μεταφορά τους (με πίστωση του 90.06) στην Αναλυτική λογιστική, δεν ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος των υπολογισμών του 92 (γιατί σ' αυτό έχουν περιληφθεί οι αντίστοιχες προβλέψεις που σχηματίστηκαν σε προηγούμενες χρήσεις), αλλά καταχωρούνται στη χρέωση οικείων υπολογισμών του 97 « διαφορές ενσωματώσεως και καταλογισμού ».

Και ο παραπάνω, δεύτερος χειρισμός εμφανίζεται το ακόλουθο μειονέκτημα :

Στην « Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσεως (λογ. 86) », που δημοσιεύεται, το ποσό του λογαριασμού 78.05 « χρησιμοποιούμενες προβλέψεις προς κάλυψη εξόδων εκμεταλλεύσεως », περιλαμβάνεται στο κονδύλι « Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως » ενώ, λόγω της ακολουθούμενης διαδικασίας προσδιορισμού των μικτών αποτελεσμάτων εκμεταλλεύσεως στο λογαριασμό 80.01, τα καλυπτόμενα από τις προβλέψεις του λογαριασμού 78.05 έξοδα της ομάδας 6 αυξάνουν το κονδύλι « κόστος πωλήσεων » με συνέπεια να επηρεάζεται ισόποσα και το κονδύλι « Μικτά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμεταλλεύσεως » με περαιτέρω συνέπεια τα δύο αυτά κονδύλια (« κόστος πωλήσεων » και « Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως ») να μην συμφωνούν με το άθροισμα των αντίστοιχων κονδυλίων των υπολογισμών 96.22.00 - 96.22.10 του δευτεροβάθμιου 96.22 « Μικτά αναλυτικά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως » της Αναλυτικής λογιστικής.

Για να παρακαμφθούν τα μειονεκτήματα των δύο προηγούμενων λογιστικών χειρισμών, υποδεικνύουμε να ακολουθείται ο πιο κάτω τρίτος χειρισμός, ο οποίος είναι απλούστερος των προηγούμενων.

Τρίτος Χειρισμός : α) Τα καταβαλλόμενα ποσά εξόδων, για τα οποία σε προηγούμενες χρήσεις είχαν σχηματισθεί προβλέψεις, καταχωρούνται στη χρέωση του λογ. 82.00 « έξοδα προηγούμενων χρήσεων » και σε ανοιγόμενους τριτοβάθμιους λογαριασμούς, αντίστοιχους των κατ' είδος εξόδων της ομάδας 6.

β) Οι σχηματισμένες για κάθε (καταβαλλόμενο) έξοδο προβλέψεις ανεξάρτητα από το ύψος τους, με χρέωση του λογαριασμού 44 και των οικείων υπολογισμών του, μεταφέρονται στην πίστωση του λογαριασμού 84 και του δευτεροβαθμίου του 84.91 « έσοδα από χρησιμοποιούμενες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων προς κάλυψη εξόδων εκμεταλλεύσεως », ο οποίος αναλύεται σε τριτοβάθμιους, αντίστοιχους των δευτεροβαθμίων 44.00 και 44.09.

Όπως προκύπτει από τα προηγούμενα ο τρίτος χειρισμός είναι ο πλέον απλούστερος και με δίχως μειονεκτήματα, άρα και ο σωστότερος. Πάντως, με τη νομοθετική τροποποίηση του Γ.Λ.Σ., κάθε οικονομική μονάδα έχει την ευχέρεια να επλέξει έναν, από τους προηγούμενους τρεις χειρισμούς.

II. Παράδειγμα εφαρμογής επί του σχηματισμού και της χρησιμοποίησεως των προβλέψεων.

α) Τη χρήση 1995 σχηματίζεται πρόβλεψη δρχ. 20.000.000 για πρόσθετο ανθυγιεινό επίδομα που διεκδικεί δικαστικά το προσωπικό του χημείου για την περίοδο από 1/7/1992 - 31/12/1995 (δηλ. από 1/7/92 - 31/12/94 δρχ. 15.000.000 και για τη χρήση 1995 δρχ. 5.000.000).

Προβλέψεις Εκμεταλλεύσεως

β) Τον Οκτώβριο του 1996 εκδίδεται οριστική δικαστική απόφαση υπέρ του προσωπικού και την 20/10/1996 καταβάλλονται συνολικά δρχ. 30.000.000, για την περίοδο 1/7/1992 - 31/12/1994 δρχ. 20.000.000 και 10.000.000 για το έτος 1995.

Λογιστική εγγραφή σχηματισμού της προβλέψεως

31-12-1995

68	Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
68.09	Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
68.09.00	Επίδομα προσωπικού χημείου	5.000.000
	(Διεκδικούμενο επίδομα κλειόμενης χρήσεως 1995)	
83	Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	
83.13	Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων	
83.13.00	Επίδομα προσωπικού χημείου	15.000.000
	(Διεκδικούμενο επίδομα περιόδου προηγούμενων χρήσεων)	
44	Προβλέψεις	
44.09	Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
44.09.00	Σχηματισμένες προβλέψεις	
44.09.00.00	Πρόβλεψη για επίδομα προσωπικού χημείου	5.000.000
44.13	Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων	15.000.000
44.13.00	Πρόβλεψη για επίδομα προσωπικού χημείου	

Σχηματισμός προβλέψεως για διεκδικούμενο δικαστικώς επίδομα από το προσωπικό του χημείου.

Λογιστικές εγγραφές χρησιμοποιήσεως της προβλέψεως

ΠΡΩΤΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ :

20/10/1996

44	Προβλέψεις	
44.09	Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
44.09.01	Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	5.000.000
44.09.01.00	Επίδομα προσωπικού χημείου	
82	Έξοδα και έσοδα προηγούμενων χρήσεων	
82.00	Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	25.000.000
82.00.10	Επίδομα προσωπικού χημείου	
38	Χρηματικά διαθέσιμα	
38.00	Ταμείο	

Καταβολή του διεκδικούμενου επιδόματος στο προσωπικό του χημείου.

30.000.000

Προβλέψεις Εκμεταλλεύσεως

44	Προβλέψεις		
44.13	Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων	15.000.000	
44.13.00	Πρόβλεψη για επίδομα προσωπικού χημείου		
84	Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων		
84.01	Έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων για έκτακτους κινδύνους		15.000.000
84.01.00	Από πρόβλεψη για επίδομα προσωπικού χημείου		
Μεταφορά του 44.13 στον 84.01			

44	Προβλέψεις		
44.09	Λουτές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως		
44.09.00	Σχηματισμένες προβλέψεις	5.000.000	
44.09.00.00	Πρόβλεψη για επίδομα προσωπικού χημείου		
44	Προβλέψεις		
44.09	Λουτές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως		
44.09.01	Χρησιμοποιημένες προβλέψεις		5.000.000
44.09.01.00	Επίδομα προσωπικού χημείου		
Μεταφορά του 44.09.01 στον 44.09.00 ο οποίος εξισώνεται.			

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ :

20/10/1996

60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού		
60.00	Αμοιβές έμμισθου προσωπικού		
60.00.13	Επίδομα προσωπικού χημείου προηγούμενων χρήσεων	5.000.000	
82	Έξοδα και έσοδα προηγούμενων χρήσεων		
82.00	Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	25.000.000	
82.00.10	Επίδομα προσωπικού χημείου		
38	Χρηματικά διαθέσιμα		
38.00	Ταμείο		30.000.000
Καταβολή του επιδόματος βάσει της δικαστικής αποφάσεως			

Προβλέψεις Εκμεταλλεύσεως

44	Προβλέψεις		
44.09	Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως		
44.09.00	Σχηματισμένες προβλέψεις		5.000.000
44.09.00.00	Πρόβλεψη για επίδομα προσωπικού χημείου		
44.13	Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων		
44.13.00	Πρόβλεψη για επίδομα προσωπικού χημείου		15.000.000
	78	Ιδιοπαρ. παγίων και χρησιμοποιημένες προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
	78.05	Έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις προς κάλυψη εξόδων εκμεταλλεύσεως	5.000.000
	78.05.00	Επιδόματος προσωπικού χημείου	
	84	Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	
	84.01	Έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων για έκτακτους κινδύνους	15.000.000
	84.01.00	Από πρόβλεψη για επίδομα προσωπικού χημείου	

Μεταφορά των 44.09.00 και 44.13 στους 78.05 και 84.01 αντίστοιχα.

ΤΡΙΤΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ :

20/10/1996

82	Έξοδα και έσοδα προηγούμενων χρήσεων		
82.00	Έξοδα προηγούμενων χρήσεων		30.000.000
82.00.00	Πρόσθετο επίπεδο προσωπικού χημείου		
	38	Χρηματικά διαθέσιμα	30.000.000
	38.00	Ταμείο	

Καταβολή πρόσθετου επιδόματος στο προσωπικό του χημείου.

44	Προβλέψεις		
44.09	Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως		
44.09.00	Σχηματισμένες προβλέψεις		5.000.000
44.09.00.00	Προβλέψεις για επίδομα προσωπικού χημείου		
44.13	Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων		15.000.000
44.13.00	Πρόβλεψη για επίδομα προσωπικού χημείου		
	84	Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	
	84.01	Έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων για έκτακτους κινδύνους	15.000.000
	84.01.00	Από πρόβλεψη για επίδομα προσωπικού χημείου	
	84.91	Έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων προς κάλυψη εξόδων εκμεταλλεύσεως	5.000.000
	84.91.09	Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	

84.91.09.00 Από πρόβλεψη για επίδομα προσωπικού χημείου
Μεταφορά του 44.09 στον 84.91 και του 44.13 στον 84.01

Εξυπακούεται ότι όλα τα προηγούμενα εφαρμόζονται και για τις σχηματισμένες «
προβλέψεις αποζημιώσεως του προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία».

2.3 Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

2.3.1 Δικαιολογητικός λόγος της διενέργειας της προβλέψεως.

Τα άρθρα 9 και 10 της 4^{ης} οδηγίας της Ε.Ο.Κ., που καθορίζουν τη δομή και το περιεχόμενο του ισολογισμού, επιβάλλουν να περιλαμβάνονται στο σκέλος του παθητικού και στην κατηγορία « Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη », και οι « Προβλέψεις για συντάξεις και παρόμοιες υποχρεώσεις ». Οι διατάξεις αυτές κατονομάζουν ειδικότερα τις « προβλέψεις για συντάξεις », επειδή σε πολλές χώρες της Ε.Ο.Κ. οι επιχειρήσεις χορηγούν συντάξεις στο εξερχόμενο της ενεργού δράσεως προσωπικό τους.

Στη χώρα μας εφαρμόζεται το ιδιόμορφο σύστημα αποζημιώσεως των εργαζομένων κατά την έξοδο τους από την υπηρεσία λόγω απολύσεως, συνταξιοδότησεως κ.λ.π.

Το δικαίωμα του εργαζομένου και η αντίστοιχη υποχρέωση της επιχείρησης για αποζημίωση αυτού γεννιέται προοδευτικά με την πάροδο του χρόνου απασχολήσεως και το ύψος της αποζημιώσεως συναρτάται από τα έτη απασχολήσεως του εργαζομένου στον ίδιο εργοδότη και από τις τακτικές αποδοχές αυτού κατά τον τελευταίο μήνα απασχολήσεως του. Δηλαδή, πέρα από τις αποδοχές και τις εργοδοτικές εισφορές που η επιχείρηση λογιστικοποιεί και καταβάλλει μηνιαίως για κάθε εργαζόμενο, θα έπρεπε, θεωρητικά, να χρεώνει τα οργανικά της έξοδα και με ένα ακόμη υπολογιστικό οργανικό έξοδο που αντιστοιχεί στο δικαίωμα που αποκτά ο εργαζόμενος, με την πάροδο του χρόνου, για μεγαλύτερη αποζημίωση και η χρέωση αυτή να γίνεται με αντίστοιχη πίστωση των προβλέψεων υποχρεώσεων της επιχείρησης. Αυτό ακριβώς γίνεται στις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν μηνιαία εσολογιστική κοστολόγηση. Ανεξάρτητα όμως από το σύστημα κοστολόγησεως που εφαρμόζει η επιχείρηση, κατά την κατάρτιση του ισολογισμού της, υποχρεούται να σταθμίζει το ύψος των αποζημιώσεων που οφείλει στο προσωπικό της κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού. Δηλαδή, η επιχείρηση υποχρεούται να κρατεί κατ' έτος ένα ποσό που αντιστοιχεί στο ποσό κατά το οποίο αυξήθηκε το δικαίωμα του εργαζομένου για αποζημίωση, σε τρόπο ώστε όταν στο μέλλον υποχρεωθεί να καταβάλλει στον εργαζόμενο την αποζημίωση του να μην αντλήσει το ποσό αυτής από τα ίδια κεφάλαια της. Αν ο ισολογισμός δεν περιλαμβάνει μια τέτοια πρόβλεψη, ο ισολογισμός αυτός είναι ψευδής και κυρίως τα αποτελέσματα της χρήσεως της επιχείρησης είναι διογκωμένα και εικονικά κατά το ποσό των αποζημιώσεων που οφείλει με βάση τη μέχρι την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού υπηρεσία των εργαζομένων, ανεξάρτητα τότε οι εργαζόμενοι θα αποκτήσουν το δικαίωμα και θα γεννηθεί για την επιχείρηση η υποχρέωση για καταβολή της αποζημιώσεως. Περαιτέρω συνέπεια της παραλείψεως αυτής είναι η διανομή εικονικών κερδών, με καταστρεπτικές συνέπειες για το μέλλον της επιχείρησης.

Αλλά η επιχείρηση, κατά το χρόνο καταρτίσεως του ισολογισμού της, δεν γνωρίζει επακριβώς ούτε το ύψος των αποζημιώσεων που οφείλει στο προσωπικό της ούτε το χρόνο

καταβολής των αποζημιώσεων. Πράγματι η επιχείρηση θα υποχρεωθεί σε καταβολή αποζημιώσεων κυρίως για τις ακόλουθες αιτίες :

■ Λόγω καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας και απολύσεως του εργαζομένου, οπότε δικαιούνται αποζημιώσεως ο μεν μισθωτός με βάση τις διατάξεις των νόμων 3198/1955 και 2112/1920, ο δε εργατοεχίτης με βάση το νόμο 3198/1955 και το Β.Δ της 16/18.7.1920

- Λόγω συνταξιοδότησεως, οπότε ο εργαζόμενος δικαιούται το 50% της αποζημιώσεως λόγω απολύσεως ή εφόσον ο εργαζόμενος απολαμβάνει και επικουρικής ασφαλίσεως το 40% της αποζημιώσεως αυτής.

■ Λόγω πτωχεύσεως της επιχειρήσεως, οπότε ο μεν μισθωτός δικαιούται πλήρους αποζημιώσεως ενώ ο εργατής το ήμισυ αυτής.

Προφανές ότι στην εξεταζόμενη περίπτωση των αποζημιώσεων των εργαζομένων υπάρχει βεβαιότητα ότι η υποχρέωση της επιχειρήσεως για καταβολή αποζημιώσεως θα γεννηθεί στο μέλλον (με εξαίρεση την οικειοθελή αποχώρηση του εργαζομένου πριν από τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησεως), αλλά υπάρχει αβεβαιότητα ως προς το ποσό της αποζημιώσεως και ως προς το χρόνο γεννήσεως της υποχρεώσεως. Στις περιπτώσεις εκείνες που ορισμένοι εργαζόμενοι, κατά την ημερομηνία συντάξεως του ισολογισμού, έχουν συμπληρώσει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησεως και θα αποχωρήσουν από την επιχείρηση, δεν συντρέχει περίπτωση διενέργειας προβλέψεως, γιατί δεν υπάρχει αβεβαιότητα ούτε ως προς τη γέννηση της υποχρεώσεως ούτε ως προς το χρόνο γεννήσεως αυτής ούτε ως προς το ποσό της αποζημιώσεως. Στις περιπτώσεις αυτές πρόκειται για οριστικές υποχρεώσεις της επιχειρήσεως και ως οριστικές υποχρεώσεις της επιχειρήσεως πρέπει να εμφανίζονται στον ισολογισμό.

2.3.2 Υποχρέωση σχηματισμού της προβλέψεως

Με τη διάταξη της παραγράφου 14 του άρθρου 42 ε του ν.2190/1920 ορίζεται ότι : « οι προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, που υπολογίζονται και σχηματίζονται στο τέλος κάθε χρήσης καλύπτουν, τουλάχιστον, τις αποζημιώσεις εξόδου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης. Κατά την πρώτη χρήση εφαρμογής των διατάξεων αυτού του Νόμου παρέχεται η δυνατότητα στις εταιρίες να καταχωρήσουν στο λογαριασμό « λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως » τις σωρευμένες προβλέψεις για αποζημιώσεις προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, που αντιστοιχούν στην προϋπηρεσία του προσωπικού τους κατά τις προηγούμενες χρήσεις. Οι προβλέψεις αυτές αποσβένονται τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μια πενταετία ».

Με βάση τη διάταξη αυτήν οι ανώνυμες εταιρίες και οι Ε.Π.Ε. :

α) Υποχρεώθηκαν κατά την πρώτη εφαρμογή της διατάξεως αυτής να υπολογίσουν το σωσρευμένο ποσό προβλέψεων μέχρι 31/12/1986. Το ποσό αυτό είχαν την ευχέρεια να καταχωρήσουν απ' ευθείας στα αποτελέσματα χρήσεως (λ/σμός « έξοδα προηγούμενων χρήσεων ») ή να το εγγραφούν στο ενεργητικό του ισολογισμού στην κατηγορία των « εξόδων εγκαταστάσεως » και να το αποσβέσουν τμηματικά και ισόποσα το αργότερο μέσα σε μια πενταετία και

β) υποχρεούνται να προσδιορίζουν το ποσό της προβλέψεως που αντιστοιχεί σε κάθε χρήση, να το καταχωρούν στα οργανικά έξοδα της χρήσεως και να το κοστολογούν.

2.3.3 Ποιες προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα φορολογητέα έσοδα

Τα ποσά των προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού, κατά το χρόνο διενέργειας των προβλέψεων δεν είναι εκκαθαρισμένα και συνεπώς, σύμφωνα με όσα δέχεται η φορολογική νομοθεσία τα ποσά αυτά δεν πρέπει να αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα φορολογητέα έσοδα κατά το χρόνο αυτόν.

Υποστηρίζονται από πολλούς ότι η πρόβλεψη αυτή είναι νομοθετημένη και συνεπώς ότι δίκαιο να αναγνωρίζεται η έκπτωση της από τα φορολογητέα έσοδα. Αλλά σήμερα όλες οι προβλέψεις είναι νομοθετημένες με βάση την αρχή της συντηρητικότητας, αλλά και με βάση τη διάταξη του άρθρου 42 ε παράγραφος 14 που ομιλεί γενικώς περί προβλέψεων για κινδύνους και έξοδα, διάταξη που καθιερώθηκε από τις αντίστοιχες διατάξεις της 4^{ης} οδηγίας (άρθρα 9,20,21).

Με πρόσφατη διάταξη του άρθρου 10 παράγραφος 12 του νόμου 2065/1992 εκπίπτονται από τα ακαθάριστα έσοδα μόνο οι προβλέψεις που καλύπτουν τις αποζημιώσεις του προσωπικού που θα συνταξιοδοτηθεί κατά το επόμενο έτος.

2.3.4 Παράδειγμα πρόβλεψης αποζημιώσεων προσωπικού¹

Η εταιρία ΑΣΤΗΡ Α.Ε. αποφάσισε να προβεί για πρώτη φορά σε πρόβλεψη αποζημίωσης του προσωπικού της, το οποίο καλύπτει τις προϋποθέσεις για συνταξιοδότηση, με ημερομηνία 31/12/93.

Για το λόγω αυτό, ο λογιστής της επιχείρησης πήρε στα χέρια του τη μισθοδοτική κατάσταση του μήνα Δεκεμβρίου 1993 από την οποία του παρέχονται τα εξής πληροφοριακά στοιχεία

ΜΙΣΘΟΔΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΗΝΟΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1993 (για υπαλλήλους και εργάτες που καλύπτουν τις προϋποθέσεις για συνταξιοδότηση)		
Όνοματεπώνυμο	Ημερομηνίες πρόσληψης	Ακαθάριστες Αποδοχές
α) ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ		
B. Βασιλείου	20/09/78	ΜΙΣΘΟΙ 240.000
Γ. Γεωργίου	10/03/75	290.000
Δ. Δημητρίου	10/06/93	260.000
β) ΕΡΓΑΤΕΣ		
M. Νομικός	20/09/75	ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΑ 9.500
N. Αγγέλου	09/03/87	10.000

Στη συνέχεια κατά τη διάρκεια της χρήσης 1994 στις 10/09/94 αποχώρησε ο εργάτης M. Νομικός για συνταξιοδότηση καταβλήθηκε κανονικά η αποζημίωση που δικαιούται να πάρει.

¹ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ, ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ Β' ΕΚΔΟΣΗ, ΗΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1994-1995

Να γίνουν οι λογιστικές ενέργειες που αφορούν τις προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού.

31/12/93

Ο λογιστής συντάσει την παρακάτω κατάσταση αποζημιώσεων, με βάση τη μισθοδοτική κατάσταση του Δεκεμβρίου 1993 με τους μισθωτούς που δεν απολύθηκαν ούτε και αποχώρησαν μέχρι 31/12/93 και οι οποίοι καλύπτουν τις προϋποθέσεις για συνταξιοδότηση. Η κατάσταση αποζημιώσεων των μισθωτών αυτών συντάσσεται ως εξής :

Κατάσταση αποζημιώσεων μισθωτών που καλύπτουν τις προϋποθέσεις για συνταξιοδότηση								
Όνομα Επίσημο	Ημερομηνία εξ πρόσληψης	Ακαθάρι αποδοχές	Μηνιαία Αποζημίωση ή ημερομίσθιο αποζημίωσης	Μήνες Αποζημίω σης ή ημερομίσθι αποζημίω σης	Συνολικό Ποσό αποζημίω σης	Εργοδοτικέ ς Εισφορές (χαρτόσημο και ΟΓΑ χαρτόσημο υ)	Συνολικό ποσό αποζημίωσης + εργοδοτικές εισφορές	40% του συνολικού ποσού αποζημίω σης
α) ΥΠΑΛΛΗ ΛΟΙ Β. Βασιλείου Γ. Γεωργίου Δ. Δημητρίου	20/09/78 10/03/75 10/06/93	Μισθός 240.000 290.000 260.000	 280.000 338.353 303.333	 11 14 1	 3.080.000 4.736.942 303.333	 18.480 28.422 1.820	 3.098.480 4.765.364 305.153	 1.239.392 1.906.146 122.061
Σύνολο								3.267.599
β) ΕΡΓΑΤΕΣ Μ. Νομικού Ν. Αγγέλου	20/09/75 09/03/87	Ημερομίσθιο 9.500 10.000	 11.083 11.667	 65 26	 720.395 303.342	 4.322 1.820	 724.717 305.162	 289.887 122.065
Σύνολο								311.032

Με τα ποσά της παραπάνω κατάστασης και με ημερομηνία 31/12/93 στο ημερολόγιο εγγραφών ισολογισμών γίνεται η εξής εγγραφή.

¹ 240.000 * 14 / 12 = 280.000

² Από τον πίνακα αποζημιώσεων

³ 280.000 * 11 = 3.080.000

⁴ 3.080.000 * 0.6 % = 18.480

⁵ 3.080.000 + 18.480 = 3.098.480

⁶ 3.098.480 * 40 % = 1.239.392

Παίρνεται το 40 % της αποζημίωσης, γιατί το προσωπικό είναι ασφαλισμένο και επικουρικό και για το λόγο αυτό όταν αποχωρεί κάποιος μισθωτός για συνταξιοδότηση δικαιούται να πάρει μόνο το 40 % της συνολικής αποζημίωσης.

31/12/93

68	Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως		
68.00.000	Προβλέψεις έμμισθου προσωπικού	3.267.599	
68.00.001	Προβλέψεις ημερομίσθιου προσωπικού	411.952	
44	Προβλέψεις		
44.00.000	Σχηματισμένες προβλέψεις έμμισθου προσωπικού		3.267.599
44.00.01	Σχηματισμένες προβλέψεις ημερομίσθιου προσωπικού		411.952

Πρόβλεψη αποζημιώσεων με 31/12/93

Στη συνέχεια ο λογαριασμός 68 πιστώνεται με το ποσό 3.679.551 δρχ. για να εξισωθεί και χρεώνεται ο λογαριασμός 80.00.000 "Λογαριασμός Γενικής Εκμετάλλευσης 1993" με το ίδιο ποσό. Ο λογαριασμός 44 αποτελεί στοιχείο του παθητικού της επιχείρησης.

10/09/94

Αποχώρησε ο εργάτης Μ. Νομικός λόγω συνταξιοδότησης. Επειδή αποχώρησε οικειοθελώς, του καταβλήθηκε μόνο το 40% της αποζημίωσης που είναι 122.065 δρχ. Αν τον απέλυε η επιχείρηση λόγω συνταξιοδότησης θα του κατέβαλε το 100% της αποζημίωσης επειδή είναι εργάτης. Στους υπαλλήλους, είτε αποχωρούν για συνταξιοδότηση, είτε τους απολύει η επιχείρηση για συνταξιοδότηση τους καταβάλλεται πάντα το 40% (ή 50% ανάλογα) της αποζημίωσης. Για τον εργάτη αυτόν είχε ήδη υπολογιστεί πρόβλεψη που δεν χρησιμοποιήθηκε. Με την πρόβλεψη αυτή γίνεται η εξής εγγραφή :

10/09/94

44	Προβλέψεις		
44.00.000	Σχηματισμένες προβλέψεις	122.065	
84	Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων		
84.00.000	Από προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού		122.065

Τακτοποίηση πρόβλεψης αποχώρησης Μ. Νομικού

Στο τέλος της χρήσης ο λογαριασμός 84.00.000 εξισώνεται και μεταφέρεται στην πίστωση του 86.02.003 "έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων".

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

**ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥΣ
ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ**

3.1 Σχηματισμός και λειτουργία των προβλέψεων για έκτακτους κινδύνους

Οι προβλέψεις για εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα, για έξοδα προηγούμενων χρήσεων καθώς και οι λοιπές έκτακτες προβλέψεις σχηματίζονται κατά το κλείσιμο του ισολογισμού με χρέωση και αντίστοιχη πίστωση των ακόλουθων λογαριασμών :

Χρεώνονται κατά περίπτωση οι ακόλουθοι αποτελεσματικοί λογ/σμοί	Πιστώνονται κατά περίπτωση οι ακόλουθοί λογ/σμοί ισολογισμού
83.12 Προβλέψεις για εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα	44.12 Προβλέψεις για εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα
83.13 Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων	44.13 Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων
83.98 Λοιπές έκτακτες προβλέψεις	44.98 Λοιπές έκτακτες προβλέψεις

Οι λογαριασμοί 83.12, 83.13 και 83.98 εμφανίζονται στο λογαριασμό αποτελέσματα χρήσεως με το τίτλο « προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους », ενώ οι λογαριασμοί 44.12, 44.13 και 44.98 εμφανίζονται στο λογαριασμό ισολογισμού « λοιπές προβλέψεις ».

Οι έκτακτες ζημιές και τα έκτακτα έξοδα που πραγματοποιούνται κατά τις επόμενες χρήσεις, για τις περιπτώσεις των οποίων είχαν σχηματιστεί προβλέψεις, καταχωρούνται κανονικά στους οικείους υπολογισμούς των λογαριασμών 81 και 82. Μετά από κάθε καταχώρηση ζημίας ή εξόδου αυτής της μορφής, από τις σχηματισμένες προβλέψεις μεταφέρονται, με χρέωση των οικείων υπολογισμών του λογαριασμού 44 προβλέψεις και πίστωση του λογαριασμού 84.01 « έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων για έκτακτους κινδύνους », τα ποσά των προβλέψεων που είχαν σχηματιστεί για τις ζημιές και τα έξοδα που ήδη πραγματοποιήθηκαν .

Η μεταφορά των ποσών αυτών γίνεται μέχρι το όριο καλύψεως τους, δηλαδή στο λογαριασμό 84.01 μεταφέρεται ολόκληρη η σχηματισμένη πρόβλεψη, αν αυτή είναι μικρότερη από τις ζημιές ή τα έξοδα που ήδη πραγματοποιήθηκαν, αλλιώς μεταφέρεται ποσό ίσο με τις ζημιές ή τα έξοδα που ήδη πραγματοποιήθηκαν.

Ας υποθέσουμε ότι σε βάρος της επιχείρησης εκρεμει αγωγή του ιδιοκτήτη του ακινήτου στο οποίο στεγάζεται η επιχείρηση για καταβολή αποζημίωσης λόγω σοβαρών ζημιών που, με υλαιότητα της επιχείρησης, προξενήθηκαν στο ακίνητο κατά τις παρελθούσες χρήσεις και ότι, κατά τις απόψεις του νομικού της συμβούλου, η επιχείρηση θα υποχρεωθεί να καταβάλλει στον αντίδικο περίπου 2.000.000 δρχ. Κατά το κλείσιμο του ισολογισμού θα γίνει η εγγραφή :

	X	Π
83.13 Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων	2.000.000	
44.13 Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων		2.000.000

Την επόμενη χρήση έστω ότι εκδικάζεται οριστικά η υπόθεση και η επιχείρηση υποχρεώνεται να καταβάλει αποζημίωση 1.700.000 δρχ.

Θα γίνουν οι εγγραφές :

		X	II
82.00	Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	1.700.000	
82.00.99	Λοιπά έξοδα προηγούμενων χρήσεων		
38.00	Ταμείο		1.700.000
44.13	Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων	2.000.000	
84.01	Έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων		1.700.000
84.01.13	Από προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων		
84.00	Έσοδα από χρησιμοποιητές προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων		300.000
84.00.13	Από προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων		

3.2 Προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων παγίων στοιχείων

Δεν είναι σπάνιες οι περιπτώσεις που η αξία ορισμένων παγίων στοιχείων, όπως λ.χ. ακινήτων, μηχανημάτων, υπέστη μείωση ακόμη και κάτω του κόστους κτήσεως αυτών σε βαθμό που να δικαιολογείται η μείωση του κόστους κτήσεως τους ή ακόμη και η ολοσχερής διαγραφή τους από τα βιβλία της οικονομικής μονάδας, π.χ. : κοντά στο ακίνητο της οικονομικής μονάδας εγκαταστάθηκε ρυπογόνο εργοστάσιο, μετακινήθηκαν σιδηροδρομικές γραμμές κ.λ.π. ή λόγω οικονομικής απαξίωσης ορισμένα μηχανήματα κατέστησαν άχρηστα και έχουν μόνο υπολειμματική αξία.

Η αλλοδαπή θεωρία και πράξη δέχονται ότι, όταν συντρέχει τέτοια περίπτωση, επιβάλλεται να μειωθεί η λογιστική αξία του παγίου και να εμφανιστεί στον ισολογισμό η πραγματική αξία αυτού.

Η μείωση της αξίας του στοιχείου γίνεται με χρέωση του λογαριασμού « αποτελέσματα χρήσεως » και πίστωση του λογαριασμού « αποσβεσθέντα πάγια ». Η ζημία αυτή χαρακτηρίζεται έκτακτη μόνο όταν :

- είναι ασυνήθης σε έκταση και
- δεν συμβαίνει συχνά.

Την παραπάνω ρύθμιση ακολουθεί και το Ε.Γ.Λ.Σ., επιβάλλει δε και ο ν. 2190/1920 με τη νέα διάταξη του άρθρου 43 παράγραφος 5 ε, που ορίζει ότι, « σε περίπτωση υποτίμησης ενσώματου παγίου περιουσιακού στοιχείου, άσχετα αν αυτό υπόκειται ή όχι σε απόσβεση, εφόσον η υποτίμηση προβλέπεται ότι θα είναι διαρκής, σχηματίζεται ανάλογη πρόβλεψη, ώστε η αποτίμηση του στοιχείου αυτού, κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού, να γίνεται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσης ή του κόστους ιδιοκατασκευής και της υποτιμημένης τρέχουσας τιμής του.

Οι προβλέψεις αυτές βαρύνουν τα αποτελέσματα χρήσης και το ποσό τους εμφανίζεται χωριστά στο λογαριασμό « αποτελέσματα χρήσεως » ή στο προσάρτημα, όταν είναι αξιόλογο. Η αποτίμηση στην παραπάνω χαμηλότερη τιμή μπορεί να μη συνεχιστεί σε περίπτωση που οι λόγοι που επέβαλαν την προσαρμογή της αξίας έπαψαν να υπάρχουν ».

Εξάλλου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 42 ε παράγραφος 14 του ίδιου νόμου « οι προβλέψεις που αφορούν υποτιμήσεις περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού σχηματίζονται σε ύψος που καλύπτει τις υποτιμήσεις των στοιχείων αυτών, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού, και εμφανίζονται στο ενεργητικό του ισολογισμού αφαιρετικά από τα στοιχεία στα οποία αναφέρονται ».

Οι εξεταζόμενες προβλέψεις σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ, σχηματίζονται με χρέωση του αποτελεσματικού λογαριασμού 83.10 « προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων πάγιων στοιχείων » και πίστωση του λογαριασμού ισολογισμού 44.10 « προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων πάγιων στοιχείων ». Ο πρώτος από τους λογαριασμούς αυτούς εμφανίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως με τον τίτλο « προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους » ενώ ο δεύτερος εμφανίζεται στο παθητικό του ισολογισμού με τον τίτλο « λοιπές προβλέψεις ».

Σε περίπτωση εκποίησης παγίου στοιχείου, για το οποίο είχε σχηματιστεί πρόβλεψη, η τελευταία μεταφέρεται από το λογαριασμό 44.10 στην πίστωση του λογαριασμού του παγίου στοιχείου που εκποιείται.

Από φορολογική άποψη δεν αναγνωρίζονται για έκπτωση από το φορολογητέο εισόδημα οι προβλέψεις για μείωση της αξίας των πάγιων στοιχείων.

3.3 Προβλέψεις για επισφάλεις απαιτήσεις.

3.3.1 Απαιτήσεις και η απόσβεση τους.

Οι απαιτήσεις με βάση τη φερεγγυότητα των οφειλετών διακρίνονται σε ασφαλείς, επισφαλείς και ανεπίδεκτες εισπράξεως.

- Ασφαλής είναι η απαίτηση για την οποία, κατά το χρόνο συντάξεως του ισολογισμού, υπάρχει βεβαιότητα ότι θα εισπραχθεί στο ακέραιο.
- Επισφαλής κρίνεται η απαίτηση, όταν διαγράφεται, αλλά δεν είναι πλήρως αποδειγμένη, η αδυναμία του οφειλέτη να εξοφλήσει την υποχρέωση του. Είναι, δηλαδή, αβέβαιο αν ο πελάτης θα εκπληρώσει την υποχρέωση του προς την επιχείρηση. Ενδείξεις τέτοιας αδυναμίας αποτελούν κυρίως οι μεγάλες και συνεχιζόμενες ζημιές του οφειλέτη, εξαιτίας των οποίων έχασε σημαντικό τμήμα των κεφαλαίων του, η σημαντική καθυστέρηση εξοφλήσεως των χρεών του, η ποινική δίωξη του για οφειλόμενους προς το Δημόσιο φόρους και για υποχρεώσεις του προς ασφαλιστικούς οργανισμούς, η συχνή διαμαρτύρηση συναλλαγματικών αποδοχής του.

Ανεπίδεκτη εισπράξεως απαίτηση θεωρείται εκείνη που η εισπραχτή της κρίνεται αδύνατη.

Την παραπάνω διάκριση των απαιτήσεων υιοθετεί ο ν. 2190/1920 για την αποτίμηση τους και με τη διάταξη του άρθρου 43 παράγραφος 8 α ορίζει ότι « οι απαιτήσεις που είναι ανεπίδεκτες εισπράξεως αποσβένονται ολοσχερώς, ενώ οι επισφαλείς απαιτήσεις απεικονίζονται στον ισολογισμό με την πιθανή τους αξία κατά το χρόνο ¹ συντάξεως του ». Έτσι με βάση τη διάταξη αυτή :

¹ Ο νόμος δεν λέει ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού, αλλά χρόνο συντάξεως αυτού γιατί για τη στάθμιση της απόλλειας λαμβάνονται υπόψη και όλα τα ονιγενή γεγονότα που συνέβησαν μέσα στην επόμενη χρήση μέχρι το χρόνο ολοκλήρωσεως της συντάξεως του ισολογισμού.

- α) Οι ασφαλούς εισπράξεως απαιτήσεις εμφανίζονται στον ισολογισμό στο ακέραιο.
- β) Οι επισφαλείς απαιτήσεις αποτιμούνται και εμφανίζονται στον ισολογισμό με το ποσό που πιθανολογείται, με βάση τα υφιστάμενα στοιχεία κατά τη σύνταξη του ισολογισμού, ό,τι θα εισπραχθεί απ' αυτές. Για την πιθανολογούμενη απώλεια διενεργείται πρόβλεψη.
- γ) Οι ανεπίδεκτες εισπράξεως απαιτήσεις αποσβένονται εξολοκλήρου.

3.3.2 Η απόσβεση των επισφαλών απαιτήσεων από φορολογική άποψη¹.

Σύμφωνα με το νόμο 2459/1997 στο άρθρο 14 ορίζεται ότι από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχειρήσεως εκπίπτονται εκτός των άλλων και οι εξής προβλέψεις :

Το ποσό των προβλέψεων για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων. Το ποσό της πρόβλεψης αυτής υπολογίζεται σε ποσοστό μισό τοις εκατό (0,5%) επί της αναγραφόμενης στα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών αξίας προς επιτηθευματίες, μετά την αφαίρεση :

- α) των επιστροφών ή εκπτώσεων.
- β) της αξίας των πωλήσεων ή παροχής υπηρεσιών προς το Δημόσιο, δήμους και κοινότητες, δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμούς ή επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και
- γ) του ειδικού φόρου κατανάλωσης πετρελαιοειδών, του φόρου κατανάλωσης καπνού και λοιπών φόρων που εμπεριέχονται στην τιμή πώλησης.

« Ομοίως υπολογίζεται πρόβλεψη σε ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) επί της αναγραφόμενης στις αποδείξεις λιανικής πώλησης αξίας, η οποία προκύπτει από λιανικές πωλήσεις με πίστωση διαρκών καταναλωτικών αγαθών που περιλαμβάνονται στους με αριθμό 501-503, 521-528, και 721-726 κωδικούς ειδών και υπηρεσιών της έρευνας οικογενειακών προϋπολογισμών των ετών 1993-1994 της Ε.Σ.Υ.Ε., με την προϋπόθεση ότι στις αποδείξεις αυτές αναγράφεται διακεκριμένα το είδος, η ποσότητα και η αξία των συγκεκριμένων αγαθών. Το ποσό αυτό των ως άνω προβλέψεων για κάθε διαχειριστική χρήση, συναθροιζόμενο με το ποσό της πρόβλεψης που έγινε σε προγενέστερες διαχειριστικές χρήσεις και η οποία εμφανίζεται στα τηρούμενα βιβλία της επιχείρησης, δεν μπορεί να υπερβεί το τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) του συνολικού χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού "Πελάτες", όπως αυτό εμφανίζεται στην απογραφή τέλους χρήσης ».

Για τον υπολογισμό του χρεωστικού υπολοίπου των πελατών δεν περιλαμβάνονται τυχόν υπόλοιπα που αφορούν το Δημόσιο, δήμους ή κοινότητες, δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμούς ή επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Η έκπτωση της δαπάνης αυτής από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων εμφανίζεται στα τηρούμενα βιβλία αυτών σε ειδικό λογαριασμό « Προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων ».

« Αν σε δεδομένη διαχειριστική χρήση το ποσό των προβλέψεων που πραγματοποιήθηκαν και εμφανίζονται στον ως άνω λογαριασμό είναι μεγαλύτερο του τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) του χρεωστικού υπολοίπου, του λογαριασμού " Πελάτες " της διαχειριστικής αυτής χρήσης, το ποσό της πρόβλεψης που πραγματοποιήθηκε κατά το υπερβάλλον μέρος αυτής μεταφέρεται στα " Αποτελέσματα χρήσεως " της διαχειριστικής αυτής χρήσης και υπόκειται σε φόρο εισοδήματος ».

¹ Περιοδικό Λογιστής, Απρίλιος 1997, σελ. 547

Η μεταφορά αυτή γίνεται με την εξής εγγραφή :

44	Προβλέψεις	
44.11	Προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες	
	84	Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων
	84.00	Έσοδα από αχρησιμοποιήτες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων
	84.00.11	Από προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες.

Πέραν της σχηματιζόμενης κατά τα ανωτέρω πρόβλεψης, ουδέν άλλο ποσό αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων.

3.3.2.1 Ακαθάριστα έσοδα επί των οποίων υπολογίζεται η πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις.

Με την άνω διάταξη καθιερώνεται ο σχηματισμός πρόβλεψης, η οποία αναγνωρίζεται φορολογικά προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα. Η πρόβλεψη αυτή υπολογίζεται σε ποσοστό 0,5% επί της αναγραφόμενης αξίας στα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών που έχουν εκδοθεί αποκλειστικά προς επιτηδευματίες αφού προηγουμένως αφαιρεθούν οι εκπτώσεις ή επιστροφές που προκύπτουν από τα βιβλία.

Επομένως για τον υπολογισμό της πρόβλεψης δεν λαμβάνονται υπόψη :

α) Η αξία των τιμολογίων πωλήσεων ή παροχής υπηρεσιών στις περιπτώσεις που εκδίδονται αυτά προς ιδιώτες.

β) Τα έσοδα από λιανικές πωλήσεις ή παροχής υπηρεσιών προς ιδιώτες.

γ) Οι χονδρικές πωλήσεις για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί τιμολόγιο πώλησης π.χ. πώληση επαγγελματικού αυτοκινήτου με συμβολαιογραφική πράξη.

δ) Η αξία των πωλήσεων ή παροχής υπηρεσιών προς το δημόσιο δήμους και κοινότητες, δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμούς ή επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και προς τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, λόγω της φερεγγυότητας των πελατών αυτών.

ε) Τα ποσά του ειδικού φόρου κατανάλωσης πετρελαιοειδών, του φόρου κατανάλωσης καπνού και των λοιπών ειδικών φόρων που εμπεριέχονται στην τιμή πώλησης.

στ) Οι επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν για τη διάθεση των προϊόντων τους αντιπροσώπους προς τους οποίους στέλνουν τα εμπορεύματα τους με δελτίο αποστολής και στη συνέχεια ακολουθεί η έκδοση εκκαθαρίσεων δεν δικαιούνται για τις πωλήσεις αυτές να ενεργούν πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων αφού δεν εκδίδεται τιμολόγιο πώλησης. Το δικαίωμα αυτό το έχει ο αντιπρόσωπος για τις περαιτέρω χονδρικές πωλήσεις των ίδιων εμπορευμάτων στις οποίες προβαίνει.

ζ) Ο Φ.Π.Α. ο αναγραφόμενος στα τιμολόγια πώλησεως ή παροχής υπηρεσιών επειδή δεν είναι ακαθάριστο έσοδο.

Ορισμένες επιχειρήσεις αν και έχουν επισφαλείς απαιτήσεις δεν μπορούν να σχηματίσουν πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις επειδή από τον Κ.Β.Σ. δεν προβλέπεται να εκδίδουν

τιμολόγια παροχής υπηρεσιών αλλά αποδείξεις παροχής υπηρεσιών. Το Υπουργείο Οικονομικών δέχθηκε ότι οι επιχειρήσεις που τηρούν πρόσθετα βιβλία οι ελεύθεροι επαγγελματίες και οι επιχειρήσεις ενοικίασεως αυτοκινήτων για τις υπηρεσίες που παρέχουν σε άλλους επιτηδευματίες (εκδίδουν απόδειξη παροχής υπηρεσιών και όχι τιμολόγιο) μπορούν να σχηματίζουν πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων 0,5% εφόσον προκύπτουν από τα βιβλία τους οι παρεχόμενες υπηρεσίες προς επιτηδευματίες (χονδρικές οι οποίες λαμβάνονται υπόψη) και προς ιδιώτες (λιανικές οι οποίες δεν λαμβάνονται υπόψη). Βάσει των άνω απόψεων οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που τηρούν πρόσθετα βιβλία του Κ.Β.Σ. υπολογίζουν το ποσοστό 0,5% στα έσοδα τους, που προέρχονται από υπηρεσίες που παρέχουν σε επαγγελματίες για τις οποίες εκδίδουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Β.Σ., απόδειξη παροχής υπηρεσιών και όχι τιμολόγιο.

Ομοίως, υπολογίζεται πρόβλεψη σε ποσοστό 1% επί της αναγραφόμενης στις αποδείξεις λιανικής πώλησης αξίας, η οποία προκύπτει από λιανικές πωλήσεις με πίστωση διαρκών καταναλωτικών αγαθών που περιλαμβάνονται στους κωδικούς ειδών και υπηρεσιών της έρευνας οικογενειακών προϋπολογισμών των ετών 1993-1994 της Ε.Σ.Υ.Ε., με την προϋπόθεση ότι στις αποδείξεις αυτές αναγράφεται διακεκριμένα το είδος, η ποσότητα και η αξία των συγκεκριμένων αγαθών. Διαρκή καταναλωτικά αγαθά των οικογενειακών προϋπολογισμών των ετών 1993-1994 της Ε.Σ.Υ.Ε. είναι τα εξής :

Κωδικός είδους	Περιγραφή είδους
501	Έπιπλα ξύλινα και μεταλλικά
502	Φωτιστικά και είδη διακόσμησης
503	Καλύμματα δαπέδου
521	Κουζίνες ηλεκτρικές
522	Πλυντήρια ρούχων, στεγνωτήρια
523	Ψυγεία, καταψύκτες
524	Πλυντήρια πιάτων
525	Συσκευές θέρμανσης χώρου ή νερού
526	Ηλεκτρικές σκούπες, παρκετέζες
527	Ραπτομηχανές και ηλεκτρομηχανές
528	Λουτές οικιακές συσκευές
721	Ραδιόφωνα, κασετόφωνα, στερεοφωνικά
722	Τηλεοράσεις, βίντεο
723	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές
724	Ηλεκτρονικά παιχνίδια, συσκευές τηλεφώνου
725	Φωτογραφικές & κινηματογραφικές μηχανές
726	Μουσικά όργανα

3.3.2.2 Λογαριασμοί στους οποίους εμφανίζεται η πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις.

Η έκπτωση της δαπάνης για επισφαλείς απαιτήσεις εμφανίζεται στον ειδικό λογαριασμό « Προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων ».

Η εμφάνιση της πρόβλεψης αυτής στα βιβλία της επιχειρήσεως στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσεως θα γίνει ως εξής :

- 83 Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους
- 83.11 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις
 - 44 Προβλέψεις
 - 44.11 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις

Σχηματισμός πρόβλεψης χρήσεως 199X επί των ακαθάριστων εσόδων της ίδιας χρήσεως.

3.3.2.3 Ανώτατο όριο σχηματισμού πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις.

Το ποσό της πρόβλεψης για κάθε διαχειριστική χρήση συναθροιζόμενο με το ποσό που εμφανίζεται ήδη στο λογαριασμό 44.11 « προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις » λόγω σχηματισμού πρόβλεψων σε προγενέστερες χρήσεις με βάση τις ίδιες διατάξεις δεν μπορεί να υπερβεί το 35% του συνολικού χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού « Πελάτες » όπως αυτός εμφανίζεται στην απογραφή τέλους χρήσης. Στην περίπτωση αυτή από το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού « Πελάτες » θα αφαιρεθούν οι απαιτήσεις κατά του δημοσίου των δήμων ή κοινοτήτων, των δημόσιων επιχειρήσεων, οργανισμών ή επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας και των Ν.Π.Δ.Δ., δηλαδή θα αφαιρεθούν τα υπόλοιπα των λογαριασμών 30.02 « Ελληνικό δημόσιο » και 30.03 « Ν.Π.Δ.Δ. και Δημόσιες επιχειρήσεις ».

Το Ε.Σ.Υ.Α. με τη γνωμοδότηση 228/29.11.1994 γνωστοποίησε ότι για τον προσδιορισμό του συνολικού χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού Πελάτες, που απαιτεί η διάταξη του άρθρου 31 παρ. 1 περ. Θ' του Ν. 2238/1994, συναθροίζονται τα χρεωστικά υπόλοιπα των εξής λογαριασμών του Ε.Γ.Λ.Σ, που πρέπει να προέρχονται από πωλήσεις προς επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα :

30	Πελάτες εσωτερικού	XXXX
30.07	Πελάτες αντίθετος λογαριασμός αξίας ειδών συσκευασίας	(XXXX)
30.01	Πελάτες εξωτερικού	XXXX
30.97	Πελάτες επισφαλείς	XXXX
30.99	Λοιποί πελάτες – Λογαριασμός επίδικων απαιτήσεων	<u>XXXX</u>
	Σύνολο	<u>XXXX</u>

Διευκρινίζεται ότι τα υπόλοιπα των πιο πάνω λογαριασμών πρέπει να έχουν μειωθεί με τις επιστροφές και τις εκπτώσεις πωλήσεων, ενώ οι προκαταβολές πελατών αποχωρίζονται από αυτά και καταχωρούνται στο παθητικό του ισολογισμού.

Σημειώνεται ότι στο λογαριασμό του παθητικού « Προκαταβολές Πελατών » καταχωρούνται τα πιστωτικά υπόλοιπα των πελατών που αφορούν αποκλειστικά προκαταβολές των πελατών έναντι των παραγγελιών τους, ενώ οι χορηγούμενες στους πελάτες εκπτώσεις είναι διαμορφωτικό στοιχείο των καταχωρουμένων στο ενεργητικό του ισολογισμού χρεωστικών υπολοίπων.

Επίσης, δεν λαμβάνονται υπόψη το υπόλοιπο του λογαριασμού « Γραμμάτια Εισπρακτέα », καθ' όσον ρητά αναφέρεται στο νόμο μόνο το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού « Πελάτες ».

3.3.2.4 Διαγραφή ανεπίδεκτου εισπράξεως πελάτου Είσπραξη διαγραφείσας απαιτήσεως.

Η διαγραφή των ανεπίδεκτων εισπράξεων απαιτήσεων γίνεται με την εξής λογιστική εγγραφή :

		Χρέωση	Πίστωση
44	Προβλέψεις	XXXX	
44.11	Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις		
	30	Πελάτες	XXXX
	30.97	Πελάτες επισφαλείς	

Διαγραφή επισφαλούς πελάτη Α ως απόφαση δικαστηρίου

Ο χαρακτηρισμός και η διαγραφή ορισμένων πελατών ως επισφαλών είναι θέμα που κρίνεται από την επιχείρηση, με βάση τα στοιχεία και τα έγγραφα που έχει στη διάθεση της και δεν ερευνάται από το φορολογικό έλεγχο εάν πράγματι οι διαγραφέντες πελάτες είναι επισφαλείς ή όχι.

Στην περίπτωση όμως που κύποιος πελάτης κρίθηκε από την επιχείρηση ως επισφαλής και προέβει στη διαγραφή του, αν εκ των υστέρων το ποσό της απαίτησής του εισπραχθεί, η επιχείρηση έχει την υποχρέωση το ποσό που εισέπραξε να το μεταφέρει στα αποτελέσματα χρήσης με την εξής λογιστική εγγραφή :

38	Διαθέσιμα		
38.00	Ταμείο		
	82	Έξοδα και έσοδα προηγούμενων χρήσεων	
	82.01	Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	
	82.01.03	Εισπράξεις αποσβεσμένων απαιτήσεων	

Είσπραξη από επισφαλή πελάτη Α ο οποίος είχε αποσβεσθεί τη χρήση 199Χ ως ανεπίδεκτος εισπράξεως.

3.3.2.5 Εμφάνιση της πρόβλεψης για επισφαλείς πελάτες στον ισολογισμό.

Η πρόβλεψη για επισφαλείς πελάτες εμφανίζεται στον ισολογισμό σε μείωση των απαιτήσεων όταν σχηματίζεται για να καλύψει πραγματικές απώλειες λόγω χαρακτηρισμού των απαιτήσεων αυτών ως επισφαλών.

Στην περίπτωση που μια επιχείρηση στο τέλος της χρήσεως δεν έχει επισφαλείς απαιτήσεις και σχηματίζει την πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις, επειδή αυτό επιτρέπεται από τη φορολογική νομοθεσία, η πρόβλεψη αυτή δεν θα εμφανιστεί στις λοιπές προβλέψεις του παθητικού του ισολογισμού, αλλά στη θέση Δ-Π-1 του ενεργητικού, δηλαδή στο ενεργητικό του ισολογισμού σε μείωση των πελατών. Επίσης στις λοιπές προβλέψεις θα εμφανισθεί και το επιπλέον των πραγματικών επισφαλών απαιτήσεων σχηματιζόμενο ποσό για πρόβλεψη, το οποίο στον ισολογισμό θα εμφανισθεί στο ενεργητικό σε μείωση των πελατών.

Προβλέψεις για Έκτακτους Κινδύνους

Παράδειγμα

Επιχείρηση στο τέλος της χρήσης 1998 προσδιόρισε τις επισφαλείς απαιτήσεις ως εξής :

- Απαιτήσεις που κρίθηκαν ως επισφαλείς και μεταφέρθηκαν στις 31.12.98 στους λογαριασμούς 30.97 και 33.97	7.000.000
- Απαιτήσεις που παραμένουν ανεπίσπρακτες πέραν του έτους	4.000.000
- Ποσοστό απολειών από επισφαλείς απαιτήσεις 0,2 % (Κύκλος εργασιών 6.000.000.000 * 0,2 %)	<u>12.000.000</u>

Σύνολο εκτιμούμενων απολειών από επισφαλείς πελάτες και χρεώστες 23.000.000

Σχηματισμός πρόβλεψης

Κύκλος εργασιών χρήσεως 1998	6.000.000.000
Μείον : Πωλήσεις προς το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ.	(300.000.000)
Λιανικές πωλήσεις	(60.000.000)
Πωλήσεις μέσω αντιπροσώπων	(240.000.000)

Υπόλοιπο πωλήσεων για σχηματισμό πρόβλεψης για επισφαλείς πελάτες 5.400.000.000

Πρόβλεψη για επισφαλείς πελάτες και χρεώστες (5.400.000.000 * 0,5 % =) 27.000.000

Κίνηση λογαριασμού 44.11 « Προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες »

Υπόλοιπο ενάρξεως (1.1.1998) 48.000.000

Μείον : Διαγραφές πελατών ανεπίδεκτων εισπράξεως
Κατά τη διάρκεια της χρήσης 1998 (11.000.000)

Πλέον : Πρόβλεψη 31.12.1998 για επισφαλείς
Πελάτες και χρεώστες 27.000.000

Υπόλοιπο λήξεως (31.12.1998) 61.000.000

Το άνω υπόλοιπο συγκρίνεται με το 35 % του χρεωστικού υπολοίπου 31.12.98 του λογαριασμού « Πελάτες » 350.000.000 δρχ. τα αναλυτικά υπόλοιπα του οποίου στις 31.12.1998 είναι τα εξής :

	Χρεωστικά Υπόλ. 31.12.98
30.00 Πελάτες εσωτερικού επιτηδευματίες	200.000.000
30.01 Πελάτες εξωτερικού	40.000.000
30.02 Ελληνικό Δημόσιο	50.000.000
30.03 Ν.Π.Δ.Δ. και Δημόσιες επιχειρήσεις	30.000.000
30.90 Πελάτες Ιδιώτες	23.000.000
30.97 Πελάτες επισφαλείς	<u>7.000.000</u>
30 Πελάτες	350.000.000
Μείον : Πελάτες ιδιώτες, Ελληνικό δημόσιο Και δημόσιες επιχειρήσεις	<u>(103.000.000)</u>
Υπόλοιπο πελατών 31.12.1998 για	
Σύγκριση με πρόβλεψη για επισφαλείς πελάτες	<u>247.000.000</u>

Μέγιστο ποσό που μπορεί να φτάσει η πρόβλεψη για επισφαλείς πελάτες 247.000.000 * 35 % = 86.450.000 δρχ. Επειδή το υπόλοιπο λήξεως (31.12.1998) του λογαριασμού 44.11 61.000.000 δρχ. είναι μικρότερο του 35 % του υπολοίπου 31.12.98 του λογαριασμού

Προβλέψεις για Έκτακτους Κινδύνους

πελάτες 86.450.000 δρχ., η επιχείρηση θα σχηματίσει στις 31.12.98 ως πρόβλεψη για επισφαλείς πελάτες ολόκληρο το ποσό 27.000.000 δρχ. το οποίο θα καταχωρήσει στα λογιστικά βιβλία με την εξής εγγραφή :

83	Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	
83.11	Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	27.000.000
	44 Προβλέψεις	
	44.11 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	27.000.000

Σχηματισθείσα πρόβλεψη χρήσεως 1998 για επισφαλείς απαιτήσεις (άρθρο 31, παρ. 1 Θ' Ν. 2238/1994).

Με βάση τα άνω δεδομένα το υπόλοιπο 31.12.1998 της πρόβλεψης για επισφαλείς πελάτες 61.000.000 δρχ. θα εμφανισθεί στον ισολογισμό 31.12.1998

Ενεργητικό	Παθητικό
.....
A. Κυκλοφορούν ενεργητικό	B. Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα
II Απαιτήσεις	
1. Πελάτες 350.000.000	2. Λοιπές προβλέψεις
μείον : Πρόβλεψη (54.000.000)	
.....
10. Επισφαλείς-Επίδοκοι	
πελάτες και χρεώστες 7.000.000	
μείον : πρόβλεψη (7.000.000)	
.....
Σύνολο 2.000.000.000	Σύνολο 2.000.000.000

3.4 Προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές

3.4.1 Συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις πάγιων στοιχείων (λογαριασμός 16.15).

Ο παρών λογαριασμός αναπτύσσεται σε υπολογαριασμούς κατά πίστωση ή δάνειο στους οποίους καταχωρούνται οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από πιστώσεις και δάνεια σε ξένο νόμισμα, που συνάπτονται ειδικά και μόνο για την αγορά, κατασκευή ή εγκατάσταση πάγιων στοιχείων της οικονομικής μονάδας.

Στον προκειμένο λογαριασμό εμφανίζονται οι συναλλαγματικές διαφορές των δανείων ή πιστώσεων σε ξένο νόμισμα που συνήφθησαν και χρησιμοποιήθηκαν για την απόκτηση (αγορά, κατασκευή ή εγκατάσταση) πάγιων στοιχείων και οι οποίες προκύπτουν :

α) κατά την πληρωμή - εξόφληση δόσεων ή ολόκληρου του δανείου ή της πιστώσεως

και

β) κατά την αποτίμηση σε δραχμές κατά το τέλος της χρήσεως των υπολοίπων των δανείων αυτών.

Για την απόσβεση των παραπάνω συναλλαγματικών διαφορών, το Ε.Γ.Α.Σ. προβλέπει την ακόλουθη διαδικασία :

- Χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές.

Οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές κάθε δανείου ή πιστώσεως παρακολουθούνται σε υπολογ/σμούς του 16.15. Στο τέλος της χρήσεως συμφηφίζεται το χρεωστικό υπόλοιπο κάθε υπολογ/σμού του 16.15 με το τυχόν υπάρχον πιστωτικό υπόλοιπο του αντίστοιχου υπολογ/σμού του 44.15 « Προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις πάγιων στοιχείων », δηλ. συμφηφίζονται οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές κάθε δανείου ή πιστώσεως με τις τυχόν υπάρχουσες πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές του ίδιου δανείου ή πιστώσεως που προέκυψαν σε προηγούμενες χρήσεις. Το χρεωστικό υπόλοιπο, που τυχόν απομένει ύστερα από αυτό τον συμφηφισμό, αποσβένεται τμηματικά ανάλογα με την υπόλοιπη κανονική (δηλ. συμβατική) χρονική διάρκεια της πιστώσεως ή του δανείου ως εξής :

Στο τέλος της κλειόμενης χρήσεως μεταφέρεται από τον οικείο κατά πίστωση ή δάνειο υπολογ/σμού του 16.15 στον αποτελεσματικό λογαριασμό 81.00.04 « συναλλαγματικές διαφορές » ποσό ίσο με το ηπλίκo της διαίρεσεως του χρεωστικού υπολοίπου του οικείου υπολογ/σμού 16.15 με τον αριθμό των ετών από τη λήξη της χρήσεως αυτής μέχρι τη λήξη της αντίστοιχης πιστώσεως ή του αντίστοιχου δανείου. Για τον προσδιορισμό του ηπλικού της παραγράφου αυτής χρονική περίοδος μικρότερη από δώδεκα μήνες λογίζεται ως περίοδος ενός έτους.

Σε περίπτωση που από την ημερομηνία χορηγήσεως της πιστώσεως ή του δανείου μέχρι την ημερομηνία ενάρξεως της παραγωγικής λειτουργίας των χρηματοδοτούμενων πάγιων στοιχείων μεσολαβεί κατασκευαστική περίοδος, η τμηματική μεταφορά του χρεωστικού υπολοίπου του οικείου υπολογισμού του 16.15 αρχίζει από τη χρήση μέσα στην οποία λήγει η κατασκευαστική περίοδος ή διακόπτεται, για οποιοδήποτε λόγο η κατασκευή του έργου.

- Πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές

Το κατά το τέλος κάθε χρήσης πιστωτικό υπόλοιπο κάθε υπολογ/σμού πολυετούς απόσβεσης, κατά πίστωση ή δάνειο, μειωμένο κατά τις μεταφερόμενες στα αποτελέσματα χρήσης συναλλαγματικές διαφορές που αντιστοιχούν στο μέρος που πληρώθηκε μέσα στη χρήση, μεταφέρεται στο λογαριασμό 44.15, ο οποίος αναλύεται κατά πίστωση ή δάνειο.

Στο τέλος της επόμενης χρήσης, το πιστωτικό υπόλοιπο κάθε υπολογ/σμού πρόβλεψης μεταφέρεται στον αντίστοιχο υπολογ/σμό πολυετούς απόσβεσης και εκεί συμφηφίζεται με τυχόν χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές της χρήσης αυτής. Σε περίπτωση που μετά το συμφηφισμό αυτό παραμένει και πάλι πιστωτικό υπόλοιπο, από το υπόλοιπο αυτό το μέρος που αντιστοιχεί στο ποσό της πίστωσης ή του δανείου που πληρώθηκε μέσα στην κλειόμενη χρήση μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσης αυτής, ενώ το υπόλοιπο μεταφέρεται στον αντίστοιχο λογαριασμό πρόβλεψης. Η ίδια διαδικασία ακολουθείται στο τέλος κάθε χρήσης μέχρι την κανονική λήξη της πίστωσης ή του δανείου, στην οποία αντιστοιχεί κάθε υπολογ/σμός πολυετούς απόσβεσης και πρόβλεψης.

Σε περίπτωση ληξιπρόθεσμων πιστώσεων ή δανείων, κατά το όλο ή μέρος αυτών, τα υπόλοιπα των αντίστοιχων λογαριασμών πολυετούς απόσβεσης και πρόβλεψης, (16.15 και 44.15) που αντιστοιχούν στο ληξιπρόθεσμο μέρος, μεταφέρονται στα αποτελέσματα της χρήσης μέσα στην οποία οι αντίστοιχες πιστώσεις ή τα αντίστοιχα δάνεια έγιναν ληξιπρόθεσμα.

Παράδειγμα συναλλαγματικών διαφορών πιστώσεως ή δανείων σε ξένο νόμισμα (που χρησιμοποιήθηκαν αποκλειστικά για την απόκτηση πάγιων στοιχείων).

Δίνονται οι καρτέλες συναλλαγματικών διαφορών των ετών 1994 και 1995 της εταιρίας ZENIO A.E. που προέκυψαν από δάνεια ή πιστώσεις για αγορά πάγιων στοιχείων. Οι καρτέλες είναι ενημερωμένες μέχρι και την αποτίμηση του συναλλάγματος που έγινε 31.12 του αντίστοιχου έτους ως εξής :

Κίνηση λογαριασμού συναλλαγματικής διαφοράς κατά τη χρήση 1994
 Χρέωση 16.15.000 Συναλ. Διαφ. Δανείου Α (για απόκτ. πάγιου) σε \$ Πίστωση

1.1.94	Υπόλοιπο με		31.10.94	Σ.Δ. λόγω εξόφλησης	
	31.12.93	190.000		δόσης δανείου	220.000
30.4.94	Σ.Δ. λόγω εξόφλησης		31.12.94	Σ.Δ. λόγω αποτίμησης	
	δόσης δανείου	<u>300.000</u>		υπολοίπου δανείου	<u>30.000</u>
		490.000			250.000

Κίνηση λογαριασμού συναλλαγματικής διαφοράς κατά τη χρήση 1995
 Χρέωση 16.15.000 Συναλ. Διαφορά δανείου Α σε \$ Πίστωση

1.1.95	Υπόλοιπο με		31.10.95	Σ.Δ. λόγω εξόφλησης	
	31.12.94	200.000		δάνειου	250.000
31.4.95	Σ.Δ. λόγω εξόφλησης		31.12.95	Σ.Δ. λόγω αποτίμησης	
	δόσης δάνειου	<u>200.000</u>		υπολοίπου δανείου	<u>220.000</u>
		400.000			470.000

Ενέργειες χειρισμού Σ.Δ. με 31.12.1994

Το τελικό υπόλοιπο με 31.12.94 του λογαριασμού 16.15.000 είναι χρεωστικό 240.000 δρχ. ($490.000 - 250.000 = 240.000$).

Το δάνειο λήγει στις 31.10.2000 δηλαδή μέσα στον 6^ο χρόνο από την λήξη της χρήσης 1994. Επειδή η Σ.Δ. είναι χρεωστική γίνονται οι εξής υπολογισμοί : $240.000 / 6 \text{ έτη} = 40.000 \text{ δρχ. ποσό Σ.Δ. που θα μεταφερθεί στα αποτελέσματα χρήσης.}$

	31.12.94	Χρέωση	Πίστωση
81	Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα	40.000	
81.00.004	Συναλλαγματικές διαφορές σε \$		
	16 Ανώματες ακινητοποιήσεις		40.000
	16.15.000 Σ.Δ. δανείου Νο Α σε \$		
	Μεταφορά μέρους της Σ.Δ. στο λογαριασμό 81.00.004		

Το νέο υπόλοιπο του 16.15.000 με 31.12.94 που είναι τώρα 200.000 δρχ. θεωρείται ποσό πάγιου ενεργητικού και θα μεταφερθεί ως υπόλοιπο Σ.Δ. στην επόμενη χρήση και θα καταχωρηθεί στην απογραφή και στο πάγιο ενεργητικό του ισολογισμού της 31.12.94. Η καρτέλα του 16.15.000 μετά την παραπάνω εγγραφή εμφανίζεται ενημερωμένη με 31.12.94 ως εξής :

Προβλέψεις για Έκτακτους Κινδύνους

Χρέωση	16.15.000		Πίστωση
1.1.94 Υπόλοιπο με 31.12.93	190.000	31.10.94 Σ.Δ. λόγω εξόφλησης δόσης δανείου	220.000
30.4.94 Σ.Δ. λόγω εξόφλησης δόσης δανείου	300.000	31.12.94 Σ.Δ. λόγω αποτίμησης υπολοίπου δανείου	30.000
	490.000	31.12.94 Μεταφορά μέρους Σ.Δ. στα αποτελέσματα χρήσης	40.000
			290.000

Υπόλοιπο λογαριασμού

490.000 - 290.000 = 200.000 δρχ.

Ενέργειες χειρισμού συναλλαγματικής διαφοράς με 31.12.95

Επειδή το υπόλοιπο που προκύπτει από το χειρισμό της συναλλαγματικής διαφοράς της καρτέλας με κωδικό 16.15.000 για το έτος 1995 είναι πιστωτικό 70.000 δρχ., θα πρέπει το μέρος εκείνο της Σ.Δ. που αντιστοιχεί στο ποσό του δανείου που πληρώθηκε μέσα στην κλειόμενη χρήση 1995 να μεταφερθεί στα αποτελέσματα χρήσης. Το ποσό αυτό είναι 250.000 πιστωτικό - 200.000 χρεωστικό = 50.000 δρχ. πιστωτικό υπόλοιπο Σ.Δ. Με το ποσό αυτό χρεώνεται ο 16.15.000 και πιστώνεται ο 81.01.004 ως εξής :

31.12.95	Χρέωση	Πίστωση
16	Ασώματες Ακτινοποιήσεις	50.000
16.15.00	Σ.Δ. δανείου Α...σε \$	
	81 Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα	50.000
	81.00.04 Συναλ. Διαφοράς σε \$	
	Μεταφορά Σ.Δ δόσεων στο λογαριασμό 81.00.004	

Μετά από την παραπάνω εγγραφή ο λογαριασμός 16.15.000 εμφανίζεται και πάλι πιστωτικό υπόλοιπο 20.000 δρχ., θα εξισωθεί και θα μεταφερθεί στον 44.15.000 ως εξής :

31.12.95	Χρέωση	Πίστωση
16	Ασώματες Ακτινοποιήσεις	20.000
16.15.00	Σ.Δ. δανείου Α σε \$	
	44 Προβλέψεις	20.000
	44.15.00 Πρόβλεψη Σ.Δ. σε \$	
	Μεταφορά ποσού Σ.Δ. από λογαριασμό 16.15.000 στον λογαριασμό 44.15.000	

Μετά τις παραπάνω εγγραφές η καρτέλα του 16.15.000 απεικονίζεται ως εξής :

Χρέωση	16.15.000 Σ.Δ δανείου Α σε \$		Πίστωση
1.1.95 Υπόλοιπο με 31.12.94	200.000	31.10.95 Συναλ. Διαφορά λόγω εξόφλησης δανείου	250.000
31.4.95 Σ.Δ. λόγω εξόφλησης δόσης δανείου	200.000	31.12.95 Σ.Δ. λόγω αποτίμησης υπολοίπου δανείου	220.000
31.12.95 Μεταφορά Σ.Δ στο λογ. 81.01.004	50.000		
31.12.95 Μεταφορά Σ.Δ στο λογ. 44.15.000	20.000		470.000
	470.000		

Ο λογαριασμός 44.15.000 με το πιστωτικό του υπόλοιπο 20.000 δρχ. θα εμφανισθεί στον ισολογισμό της επιχείρησης με 31.12.95. Στο τέλος της επόμενης χρήσης 1996 ο 44.15.000 θα εξισωθεί και θα μεταφερθεί το πιστωτικό του υπόλοιπο στο λογαριασμό 16.15.000, για να συμψηφιστεί με τυχόν χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές της χρήσης αυτής.

Η εγγραφή γίνεται ως εξής :

	31.12.96	Χρέωση	Πίστωση
44 Προβλέψεις			
44.15.000 Προβλέψεις Σ.Δ. σε \$	20.000		
16 Ανώματες ακινητοποιήσεις			20.000
16.15.00 Σ.Δ. δανείου Α σε \$			
Μεταφορά από 44.15.000 στον 16.15.000			

3.4.2 Συναλλαγματικές διαφορές απαιτήσεων και λοιπών υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την αποτίμηση των απαιτήσεων και των λοιπών υποχρεώσεων, τόσο οι χρεωστικές όσο και οι πιστωτικές, καταχωρούνται στο λογαριασμό 44.14 " Προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές από αποτίμηση απαιτήσεων και λοιπών υποχρεώσεων ", σε χωριστούς υπολογαριασμούς για τις συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την αποτίμηση των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων και χωριστούς για εκείνες που προκύπτουν κατά την αποτίμηση των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων.

Για τις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

- Τα χρεωστικά υπόλοιπα των κατά ξένο νόμισμα υπολογαριασμών προβλέψεων για συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την αποτίμηση των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της κλειόμενης χρήσης (λογ. 81.00.004).
- Τα πιστωτικά υπόλοιπα των κατά ξένο νόμισμα υπολογαριασμών προβλέψεων για συναλλαγματικές διαφορές, που προκύπτουν κατά την αποτίμηση των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων παραμένουν στους οικείους λογαριασμούς προβλέψεων

της κλειόμενης χρήσης (λογ. 44.14) και μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της επόμενης χρήσης (λογ. 81.01.04)

Για τις μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

- Τα χρεωστικά υπόλοιπα των κατά ξένο νόμισμα υπολογαριασμών προβλέψεων για συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την αποτίμηση των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων, μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της κλειόμενης χρήσης.

- Τα πιστωτικά υπόλοιπα των κατά ξένο νόμισμα υπολογαριασμών προβλέψεων για συναλλαγματικές διαφορές, που προκύπτουν κατά την αποτίμηση των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων, παραμένουν στους οικείους λογαριασμούς προβλέψεων της κλειόμενης χρήσης και κατά την επόμενη ή τις επόμενες χρήσεις, είτε συμψηφίζονται μερικώς ή ολικώς με τυχόν χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την αποτίμηση των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων που είναι εκφρασμένες στο ίδιο νόμισμα, είτε μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της χρήσης εκείνης μέσα στην οποία εισπράχθηκαν οι σχετικές απαιτήσεις ή πληρώθηκαν οι σχετικές υποχρεώσεις.

Σε περίπτωση που δεν προηγήθηκαν μερικοί συμψηφισμοί των πιστωτικών υπολοίπων των κατά ξένο νόμισμα υπολογαριασμών προβλέψεων για συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την αποτίμηση των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων, από τα πιστωτικά αυτά υπόλοιπα μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κάθε χρήσης οι πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές που αντιστοιχούν στις απαιτήσεις και τις υποχρεώσεις του ίδιου νομίσματος που εισπράχθηκαν ή πληρώθηκαν μέσα στη χρήση αυτή. Σε περίπτωση όμως που προηγήθηκαν μερικοί συμψηφισμοί, το μέρος των πιστωτικών υπολοίπων που μεταφέρεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κάθε χρήσης μειώνεται κατ' αναλογία με βάση τα αρχικά πιστωτικά υπόλοιπα και τα μετά τους μερικούς συμψηφισμούς αντιστοιχα πιστωτικά υπόλοιπα. Δηλαδή, στην περίπτωση αυτή, πρώτα προσδιορίζονται οι πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές που αντιστοιχούν στις απαιτήσεις και στις υποχρεώσεις του ίδιου νομίσματος, που εισπράχθηκαν ή πληρώθηκαν μέσα στην κλειόμενη χρήση, έπειτα προσδιορίζονται οι συμψηφισμοί με χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές που προηγήθηκαν, σε ποσοστό " επί τοις εκατό" (%), με βάση τα αρχικά πιστωτικά υπόλοιπα και στη συνέχεια μεταφέρεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης το μειωμένο, με βάση τους πιο πάνω προηγηθέντες μερικούς συμψηφισμούς, μέρος των πιστωτικών συναλλαγματικών διαφορών που προσδιορίστηκαν στην αρχή.

Παράδειγμα χειρισμού συναλλαγματικών διαφορών από βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Με 31.12.96 στα βιβλία της εταιρίας ΜΑΒΙΑ Α.Ε εμφανίζεται ο παρακάτω λογαριασμός συναλλαγματικής διαφοράς που προκύπτει, λόγω αποτίμησης των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων Α' και Β' σε συνάλλαγμα (\$) και των υποχρεώσεων Γ' και Δ' στο ίδιο συνάλλαγμα και σε τρέχουσες τιμές της ημέρας αυτής.

¹ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Ι. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ, Β' ΕΚΔΟΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1994 - 1995, σελ. 591

Χρέωση	44.14.000	Συναλ. Διαφορές βραχυπρ. απαιτ. και υποχρ.	Πίστωση	
31.12.96	Σ.Δ από αποτ. απαιτήσης Α	40.000	1.1.96 Υπόλοιπο προηγ. χρήσης	230.000
31.12.96	Σ.Δ. από αποτίμηση απαιτήσης Β	90.000	31.12.96 Σ.Δ από αποτίμηση υποχρ. Γ	90.000
		130.000	31.12.96 Σ.Δ. από αποτ. υποχρ. Δ	80.000
				400.000

Ζητείται : Να γίνει ο κατάλληλος λογιστικός χειρισμός που αφορά τις πιο πάνω συναλλαγματικές διαφορές.

Λογιστικός χειρισμός της Σ.Δ με 31.12.96

Επειδή το υπόλοιπο του πιο πάνω λογαριασμού είναι πιστωτικό (400.000-130.000 = 270.000) γίνονται οι εξής ενέργειες :

Το πιστωτικό υπόλοιπο της προηγούμενης χρήσης 230.000 δρχ. μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσης ως εξής :

	31.12.96	Χρέωση	Πίστωση
44	Προβλέψεις	230.000	
44.14.000	Σ.Δ. βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε \$		
	81 Έκτακτα & ανόργανα αποτελέσματα		230.000
	81.01.004 Συναλ. Διαφορές σε \$		

Μεταφορά υπολοίπου προηγ. χρήσης στα αποτελέσματα χρήσης

Μετά από την πάνω εγγραφή, ο λογαριασμός 44.14.000 παρουσιάζει και πάλι πιστωτικό υπόλοιπο (400.000-130.000-230.000 = 40.000) 40.000 δρχ. Επειδή το υπόλοιπο είναι πιστωτικό, δεν γίνεται καμία εγγραφή, ενώ αν το υπόλοιπο που προέκυπτε ήταν χρεωστικό θα μεταφέρονταν στο λογαριασμό 81.00.004 και έτσι ο 44.14.000 θα εξισωνόταν.

Στην περίπτωση μας ο λογαριασμός 44.14.000 με το ποσό 40.000 δρχ. θα εμφανισθεί στην απογραφή και στον ισολογισμό της επιχείρησης που θα συνταχθεί με 31.12.96 και στις 31.12.97 το ποσό 40.000 δρχ. θα μεταφερθεί από τον λογαριασμό 44.14.000 στον 81.01.004, όπως έγινε και με το ποσό των 230.000 δρχ. στις 31.12.96

Παράδειγμα συναλλαγματικών διαφορών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων.

Με 31.12.96 στα βιβλία της εταιρίας ΜΑΒΙΑ Α.Ε εμφανίζεται ο παρακάτω λογαριασμός συναλλαγματικής διαφοράς που προκύπτει λόγω αποτίμησης των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε τρέχουσες τιμές της ημέρας αυτής.

Χρέωση 44.14.000 Προβλέψεις Σ.Δ μακρο/θεσμων απαιτ.& υποχρ. σε \$ Πίστωση

31.12.96	Αποτίμηση δανείου Β´	20.000	1.1.96	Υπόλοιπο με 31.12.95	200.000
			31.12.96	Αποτίμηση πελάτη Α´	50.000
		20.000			250.000

Ζητείται να γίνει ο λογιστικός χειρισμός της πιο πάνω συναλλακτικής διαφοράς.

Λογιστικός χειρισμός της Σ.Δ. με 31.12.96

Το τελικό υπόλοιπο του πιο πάνω λογαριασμού είναι 230.000 δρχ. (250.000 – 20.000 = 230.000) πιστωτικό.

Επειδή έγιναν μερικοί συμψηφισμοί, δηλαδή εμφανίστηκε και στη χρέωση του λογαριασμού αυτού ποσό 20.000 δρχ. που αφαιρείται από το ποσό 250.000 δρχ. για να προκύψει το τελικό υπόλοιπο 230.000 δρχ., για τον προσδιορισμό του ποσού της συναλλαγματικής διαφοράς που θα μεταφερθεί στο λογαριασμό 81.01.004 γίνονται οι εξής υπολογισμοί :

Οι τιμές αποτίμησης του συναλλάγματος σε \$ με 31.12.95, δηλαδή κατά τη λήξη της προηγούμενης χρήσης, είναι :

Τιμή αγοράς 240

Τιμή πώλησης 250

Τα υπόλοιπα των λογαριασμών σε συνάλλαγμα με 31/12/95 (πριν την αποτίμηση τους) είχαν τις εξής τιμές.

Πελάτης Α σε \$ 210 δρχ.

Δάνειο Β σε \$ 220 δρχ.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης 1996 έγιναν οι εξής εισπράξεις και πληρωμές σε συνάλλαγμα.

α) εισπράχθηκαν από τον πελάτη Α 3500 \$

β) πληρώθηκαν για το δάνειο Β 2000 \$

Με βάση τα δεδομένα αυτά έχουμε :

Από εισπράξεις : $3500 * (240-210) = 105.000$

Από πληρωμές : $2000 * (250-220) = 60.000$

165.000

Οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές που συμψηφίστηκαν λόγω αποτίμησης στο τέλος της χρήσης 1996 είναι 20.000 δρχ. Το πιστωτικό υπόλοιπο των συναλλαγματικών διαφορών πριν από τους συμψηφισμούς με 31.12.95 ήταν 200.000 δρχ. Έτσι έχουμε $20.000 / 200.000 = 0,1$ ή $10\% =$ ποσοστό μερικών συμψηφισμών που προηγήθηκαν.

Κατά συνέπεια, το ποσοστό μεταφοράς από τις συναλλακτικές διαφορές στα αποτελέσματα χρήσης θα είναι : $100\% - 10\% = 90\%$ οπότε $165.000 * 90\% = 148.500$ δρχ. ποσό συναλλαγματικής διαφοράς που θα μεταφερθεί στα αποτελέσματα χρήσης, από τον 44.14.000 στον 81.01.004

Αν δεν υπήρχαν 20.000 δρχ. στη χρέωση του 44.14.000, τότε θα μεταφέρονταν στον 81.01.004 το ποσό των 165.000 δρχ.

Στο ημερολόγιο εγγραφών ισολογισμού γίνεται η εξής εγγραφή :

	31.12.96	Χρέωση	Πίστωση
44	Προβλέψεις	148.000	
44.14.00	Προβλέψεις Σ.Δ. μακροπρόθεσμων Απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε \$		
81	Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα		148.000
81.01.004	Σ.Δ. από μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε \$		

Μεταφορά Σ.Δ στο λογαριασμό 81.01.004

Έτσι μετά από την πιο πάνω εγγραφή ο λογαριασμός 44.14.000 θα εμφανισθεί στο παθητικό της απογραφής και του ισολογισμού με το ποσό 81.500 δρχ. (250.000-20.000-148.500).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ
από την εταιρεία " ΩΜΕΓΑ Α.Ε."

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΓΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ "ΩΜΕΓΑ Α.Ε."

Η βιομηχανική εταιρία "ΩΜΕΓΑ Α.Ε." κατά τη χρήση 1999 σύναψε δάνεια αξίας 240.208.997 YEN Ιαπωνίας.

Η αξία αυτών των δανείων σε δραχμές ανέρχεται στο ποσό των 600.000.000 δρχ.

Στις 31.12.1999 η ισοτιμία που προέκυψε από τη συνεδρίαση των τραπεζών έκλεισε στις 3,2329

Με την αποτίμηση σε δραχμές κατά το τέλος της χρήσης (31.12.1999) η αξία των δανείων έφτασε 778.535.916 δρχ.

Για τη συναλλαγματική διαφορά ($778.535.916 - 600.000.000 = 178.535.916$) η εταιρία θα πρέπει να προβεί σε ανάλογη πρόβλεψη.

Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζονται αναλυτικά οι λογαριασμοί δανείων της εταιρίας, η τιμή κτήσης τους, η αξία σε δραχμές η ισοτιμία 31.12.1999, η αποτίμηση σε δραχμές και οι συναλλαγματικές διαφορές.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΔΑΝΕΙΩΝ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΩΜΕΓΑ Α.Ε.

	ΑΞΙΑ ΣΕ ΥΕΝ	ΤΙΜΗ ΚΤΗΣΗΣ	ΑΞΙΑ ΣΕ ΔΡΧ.	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΕ ΥΕΝ	ΙΣΟΤΙΜΙΑ 31.12.1999	ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΣΕ ΔΡΧ. 31.12.1999	ΣΥΝΑΛΛΑΓΜ ΑΤΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΑ
52.00.02	84.896.490	2,35581	200.000.000	85.067.218	3,2329	275.013.807	75.013.807
52.01.00	80.321.285	2,4900	200.000.000	80.785.139	3,2329	261.082.988	61.082.988
52.02.00	40.224.938	2,48602	100.000.000	40.224.938	3,2329	130.043.202	30.043.202
52.02.01	34.766.284	2,87635	100.000.000	34.766.284	3,2329	112.395.919	12.395.919
ΣΥΝΟΛΑ	240.208.997		600.000.000	240.843.579		778.535.916	178.535.916

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝ/ΚΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΜΕ 31.12.1999

		<u>Χρέωση</u>	<u>Πίστωση</u>
44	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ		
44.14.00	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΝ/ΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		
44.14.00.00	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΝ/ΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΣΕ ΨΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ	178.535.916	
52	ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		
52.00.02	ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΟΓ. 113/687324		75.013.807
52.01.00	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ ΛΟΓ. 235/791645		61.082.988
52.02.00	ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ ΛΟΓ. 106/300162		30.043.202
52.02.01	ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ ΛΟΓ. 321/600124		12.395.919

ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΣΥΝ/ΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΣΕ ΞΕΝΟ ΝΟΜΙΣΜΑ (ΨΕΝ)

81	ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		
81.00.04	ΣΥΝ/ΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ	59.511.072	
44	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ		
44.14.00	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΝ/ΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΡΑΧ/ΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		
44.14.00.00	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΝ/ΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΣΕ ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ		59.511.072

ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΣΥΝ/ΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ (1/3 ΠΟΛ. 1268/Β'00 12/29-12-1999)

36	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	119.023.944	
36.00.00	ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΓΙΕΝ 2/3 (ΠΟΛ. 1268/29-12-1999)		
44	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ		
44.14.00	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΝ/ΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		119.023.944
44.14.00.00	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΝ/ΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΣΕ ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ		

ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΖΗΜΙΩΝ ΣΥΝ/ΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ (ΠΟΛ. 1268/29-12-1999)

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ

Ποσό Προβλεπόμενου	Σ. Απολ.	Προβ. Απολ.	Απολ. Προβ.	Απολ. Προβ.	Απολ. Προβ.	Απολ. Προβ.	Απολ. Προβ.
1. 1.1.1999	120 Ε						
2. 1.1.2000	120 Ε						
3. 1.1.2001	120 Ε						

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ

Ποσό Προβλεπόμενου	Σ. Απολ.	Προβ. Απολ.	Απολ. Προβ.	Απολ. Προβ.	Απολ. Προβ.	Απολ. Προβ.	Απολ. Προβ.
1. 1.1.1999	120 Ε						
2. 1.1.2000	120 Ε						
3. 1.1.2001	120 Ε						

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ

Ποσό Προβλεπόμενου	Σ. Απολ.	Προβ. Απολ.	Απολ. Προβ.	Απολ. Προβ.	Απολ. Προβ.	Απολ. Προβ.	Απολ. Προβ.
1. 1.1.1999	120 Ε						
2. 1.1.2000	120 Ε						
3. 1.1.2001	120 Ε						

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η εταιρία "ΩΜΕΓΑ Α.Ε. " στο τέλος της χρήσης 1999 εμφανίζει ζημία αξίας 178.535.916 δρχ., λόγω συναλλαγματικής διαφοράς που προέκυψε κατά την αποτίμηση σε δραχμές των υποχρεώσεων που είχε σε Γιέν Ιαπωνίας.

Η ζημία αυτή οφείλεται σε μεγάλη υπερτίμηση της αξίας του Ιαπωνικού νομίσματος Γιέν, η οποία ήταν ιδιαίτερα υψηλή μέσα στο δεύτερο εξάμηνο του 1999, με αποτέλεσμα η επιχείρηση να εμφανίζει χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες επαβαρύνουν το αποτέλεσμα της τρέχουσας χρήσης έτσι ώστε να μην αποτυπώνεται η πραγματική οικονομική κατάσταση της εταιρίας στον ισολογισμό της.

Με την ΠΟΛ. 1268/Β' 0012/29-12-1999 διαταγή του Υπουργείου Οικονομικών προκειμένου να περιορισθούν οι δυσμενείς επιπτώσεις στα οικονομικά αποτελέσματα των επιχειρήσεων από την υπερτίμηση της αξίας του Ιαπωνικού νομίσματος Γιέν, έγινε δεκτό ότι οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες θα προκύψουν είτε κατά την 1999 μέχρι τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, είτε κατά την αποτίμηση τέλους χρήσης, έχουν τη δυνατότητα οι επιχειρήσεις να αποσβέσουν αυτές είτε εφάπαξ είτε ισόποσα σε τρεις (3) συνεχόμενες χρήσεις αρχής γενομένης από τη χρήση που αφορά ισολογισμούς που κλείνουν με 31.12.1999 και μετά.

Την απόφαση αυτή εφάρμοσε όπως παρατηρήσαμε παραπάνω και η εταιρία " ΩΜΕΓΑ Α.Ε. " .

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΑΛΗΦΑΝΤΗΣ Γ. (1997) : Η ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΥΣΗ, ΣΤΟ : ΛΟΓΙΣΤΗ ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1997, ΣΕΛ. 546-555
- ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΥ Θ. (1992) : Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΝΤ. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑ, ΑΘΗΝΑ - ΚΟΜΟΤΗΝΗ 1992
- ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Δ. (1994-1995) : ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ, Β' ΕΚΔΟΣΗ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1994-1995
- ΣΑΚΕΛΛΗΣ Ε. : Ο ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ Α.Ε. ΚΑΙ Ε.Π.Ε., ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΜΙΣΟΣ, ΤΟΜΟΣ Β'
- ΣΑΚΕΛΛΗΣ Ε. (1990) : ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΒΡΥΚΟΥΣ, ΤΡΙΤΗ ΕΚΔΟΣΗ, ΤΟΜΟΣ Α', ΑΘΗΝΑ 1990

Βεβαιώνω ότι ολοκλήρωσα την παρούσα εργασία μόνο με επιτρεπτά μέσα και χωρίς χρησιμοποίηση άλλων πλην των αναφερομένων βοηθητικών μέσων. Όλα τα σημεία που έχουν ληφθεί κατά λέξη ή νοηματικά από δημοσιεύσεις τα έχω κάνει ως τέτοια γνωστά.

Υπογραφή

